

MONUMENT

**zpravodaj projektu mapování
vojenských pietních míst**

Ročník : V

Březen 2011

číslo : 0017

Z obsahu čísla : Kronika projektu, 54. setkání, 55. setkání, osobnost měsíce, publicistika , ohlasy z našich stránek a veřejnosti, počty zařazených VPM

**NÁRODU, KTERÝ SI NEVÁŽÍ HRDINŮ, HROZÍ, ŽE NEBUDE ŽÁDNÉ MÍT, AŽ JE BUDE
SKUTEČNĚ POTŘEBOVAT.**

Slovo redaktora

Přelom roku se nese ve znamení prací spojených s 3. fází. Čtenáři a mnoha členům neviditelná „piplačka“ pod vedením Vojty a Ripiho už má své první výsledky. Prvním je jakýsi funkční model rozhraní pro vkládání dat. Teď ještě odladit vzhled stránek a najít nemalé množství ochotných rukou, které data z 1. fáze projektu překloupí do té třetí. Ale to jistě nebude problém, když tolik členů přechod chtělo již nyní, v polovině vlastního mapování.

No a začíná nám jaro, jak konstatoval Jirka, oteplilo se a mapovači se opět rozletěli ven do krajů hledat, fotit a bádát. Zimu jsme přečkali relativně v klidu. Především díky Jirkovi se opět podařilo udržet denní aktualizaci. Už je to skoro neuvěřitelné jak dlouho se nám daří tuhle řadu držet v kuse.

Martin

Vítejte mezi námi :

Alan Šoch, Stanislav Lenk, Vladimír Pukiš, Petr Pazdera Payne, Zdeněk Surýnek

Kronika Projektu

21.1.	19 000 VPM, zapojilo se 344 osob.
26.2.	19 100 VPM, zapojilo se 345 osob.

Z často kladených dotazů :

Jak to, že v mém městě (obci, osadě, vesnici, samotě) je válečný hrob a na těchto stránkách není uveden ?

Tyto stránky jsou průběžně doplňovány. Zásadně se "chlubíme" až konečným, tedy prezentovaným počtem VPM. Nicméně jich máme nahledáno podstatně více, ale vlastní příprava pro vložení na web a administrace chvíli trvá. Největší brzda celého systému jsou administrátoři (tedy vkladači). Dříve nebo později se v rámci projektu dostaneme ke všem VPM. Do té doby doporučuji se obracet na Ministerstvo obrany, případně Krajské či obecní úřady, které jsou ya vedení evidence ye yákona odpovědné..

Žádost o spolupráci

88- Dobrý den, získala jsem doklad o svém pradědovi, který zemřel 16.9.1914 v boji u Salače v Bosně, bohužel nemůžu nikde nic o tomto boji najít, může mi někdo pomoci, moc děkuji.

Jitka Vyhnálková JIVY71@seznam.cz

x-Dobrý den, skládám rodokmen naší rodiny a našla jsem zde mezi padlými vojáky i bratra mé babičky.Potřebovala bych i více informací např.kde sloužil a kde padl.Prosím o radu kde bych to mohla zjistit..děkuji

odpověď

V každém případě je dobré začít ve vojenském archivu (<http://www.vuapraha.cz/Pages/>). Přeji úspěch ve Vašem hledání.

Marcela

89-Moje babička Eva Ludmila Pavelková byla manželka Bedřicha Pavelky nar. 2.4. 1914, obchodního příručího, popraveného 22.11. 1941. Zajímaly by mě okolnosti a důvod za jakých byl popraven. Také zda má někde nějaký památník. Babička to musela mít se dvěma malými dětmi moc těžké.

rezacova.jitka@volny.cz

Z našich aktivit

54. setkání klubu (projektu) VETS

Zápis z 54. setkání účastníků projektu

konaného dne 26. ledna v Praze, v restauraci U Bronců

účast: Aleš, Jirka, Standa, Martin, Jirka, Vladimír a Vojta

program:

1) Aleš informoval o zájemcích o nová spolková trika a mikiny. Je potřeba sestavit úplný seznam požadavků a proto se u Aleše musí shromáždit všechny naše požadavky, proto neváhejme a napišme si co vlastně přesně chceme. Aleš z výsledku udělá finální tabulku.

2) Standa probral finanční a byrokratické možnosti při příjmu finančních darů.

3) Standa má stále k dispozici 5 ks triček z poslední série v pískové barvě.

4) Vojta nás informoval na stále postupujících pracích na 3. fázi. Doména je již převedena (letos se zaplatí přes Vojtu ze spolkových peněz). Standa převede na doplacení prací na 3F ze spolkových peněz.

5) Ve finančnictví nás Standa seznámil s tím, že kasa za 2010 je sečtená, výsledek nám pak poskytne k nahlédnutí, pravděpodobně cestou webu.

6) Jelikož přinejmenším v jednom případě došlo k dlouhému a krajně nemilému prodlení při informování nového člena o tom, že byl přijat do spolku, bude Standa nyní operativněji reagovat a členy promptně uvědomovat. Zmíněnému členovi vše dovysvětlí a uvědomí ho o našich akcích.

7) Následoval delší blok Vojty o dalších plánech s 3F. Stručně se dá říci, že je vyřešeno zařazování obcí dle administrativního členění (pochopitelně cestou platného UIR-ADR), přikládání fotografií, systému archivování originálních fotografií (původní velikosti, na web se opět bude dávat foto resamplované), a další drobné věcičky. Čeká nás nyní odladění vzhledu webu 3F – netřeba se obávat, jedním z

požadavků je, aby byl hezčí než stávající 1F. Už nyní je jasné, že se můžeme těšit např. na 2 lišty s menu apod.

55. setkání klubu (projektu) VETS

Zápis z 55. setkání účastníků projektu

konaného dne 1. března v Praze, v restauraci U Bronců

účast: Aleš, Vladimír a Pepa

program:

Tentokrát jsme se sešli v komorním počtu pouze tří členů, možná vzhledem k okurkové sezóně nebo vytížení ostatních členů.

Hlavní projednané body:

1) Pepa informoval o aktuálním dění v ČSOL a probíhající přípravě sněmu ČSOL, který se uskuteční dne 11.6.2011. Z důvodu sněmu se konají schůze předsedů jednot a RV každý měsíc, připravují se kandidátky do vedení a upřesňují se počty členů ve vedení, jednotlivé komise apod. Vzhledem ke skutečnosti, že probíhá ukončení vztahu se současným nájemcem hotelu z důvodu neplacení nájemného je finanční situace Obce nedobrá a pokud budeme chtít organizovat naplánované akce budeme si je patrně muset zaplatit ze svého. Výjimkou je seminář VPM, který bude hrazen z dotace MO a věnce/kytice k pietním aktům.

2) Dále byly s přítomnými dořešeny finanční resty z minulého roku ohledně nákupu materiálu a proplacení ubytování v Hruškách.

3) Přítomní se shodli na tom, že restaurace u Bronců je nadále absolutně nevyhovující ke konání schůzí a je nezbytné najít jiné místo setkání.

4) Vladimír zmínil, že nový způsob přepisování pomníků (zachovat formát, styl a rozmístění nápisu jako na pomníku) značně zpomaluje práci a úplně kazí chuť něco přepisovat. (poz. já jsem tento nový styl zatím nezaregistroval, možná bych uvítal v diskuzi vysvětlení p.).

5) Vzhledem k nutnosti uspořádat schůzi jednoty, navrhujeme další termín setkání na neděli 3. nebo 10. 4. – více v diskuzi s zhruba následujícím programem (pozvánku připravím během týdne, hned jak upřesníme datum) – setkání na zastávce autobusu Praha – Točná, dopolední výlet bývalým stanovištěm PVO Točná (bunkry, palposty, mapování vojenského prostoru), dále výlet po naučné stezce Točná – Šance (výhled na Vltavu, keltské hradiště Šance), dále oběd a schůze jednoty (lokace by se upřesnila, buď v Točné nebo v Dolních Břežanech nebo okolí) – bude upřesněno. Program schůze – volba delegáta jednoty + náhradníků na sněm, schválení kandidátů jednoty do vedení obce, návrh dalších termínů setkání (někomu nevyhovují út, někomu st apod), návrh nových míst místo restaurace u Bronců (jen namátkou, když jsem se pohyboval po okolí – restaurace u Sádlnů, u Rychtiků.....cokoliv vypadalo lépe než u Bronců)

<http://www.urichtyku.wz.cz/>

<http://www.usadlu.cz/>

zapsal: Pepa

Setkání u Bronců 10.3.2011

Zcela mimořádně je tento příspěvek v Aktuálně, neboť se stále nedaří informovat členy cestou diskuze, proto výjimečně zde.

Neformální a neplánované setkání vzniklo veskrze spontánně.

Bylo domluveno, že se sejde jen malý organizační team připravující Slovenské Hrušky 2011.

Což se stalo, Jan a Ferdinand se sešli, ale dostavil se i Aleš. V rámci hovoru na jiné spolkové téma se Standou po mobilu, se tento nechal ukecat, a když je v tom centru, přišel. Uvítání s naším spolkovým a legionářským

druhem, asi nejvzdálenějším členem Ferdinandem, bylo veskrze typické a standartní, jako vždy s úsměvem na rtech a hovor započal, jako bychom se viděli naposledy minulý týden a ne na semináři v roce 2010. Pomocí SMS jsme se snažili nalákat i Jirku a ten měl přijít, nepřijít, až nedošel. Toliko o účasti fyzické, neboť dále se tohoto rychlobriefingu účastnili - Pepa, Milena, Radek a i Věrka v podstatě elektronicky. Tak to by bylo o účasti, teď k tomu důležitějšímu:

Slovenské Hrušky se uskuteční 20.-22.5.2011!!!

V rychlosti k programu: Je to jen nástřel přesný bude zveřejněn "naším starším Bratrem v pondělek!"

Proč je termín na konci května? Protože na začátku měsíce zde probíhají velké státní akce a je zde plno lidí a takto zde budeme my sami (za hvězdy, Delegace z Čech a Moravy!) a bude tu klidněji.

Pátek:

- příjezd
- ubytování 1 osobo/noc cca 5 euro, ubytování po obě noci na jednom místě
- posezení
- seznámení se s prostředím
- a jiné veskrze oblíbené spolkové podvečerní činnosti

Sobota:

- vstát, udělat si tváře a jiné obličejce, příjem stravy,
- přesun do muzea v Košiarisku (muzeum M.R.Štefánika odkaz <http://www.snm.sk/?muzeum-m-r-stefanika-stale-expozicie&clanok=museum-milana-rastislava-stefanika>)
- zde budeme jako oficiální delegace (dojednávám Ferdinand, vstup možná grátis, ale pietní akt nutností!)
- všichni, kdo mají právo nosit uniformu, je žádoucí aby se dostavili!
- jednání s členy sdružení SPFB
- přesun na mohylu na Bradle, pietní akt (odkaz na <http://www.mrstefanik.sk/mohyla.html>)
- další program v jednání
- Večeře

Neděle:

- stejné ráno jako v sobotu
- pietní akt na dalším místě (později upřesněno)
- návštěva muzea v Piešťanech (odkaz <http://www.vhu.sk/index.php?ID=25>)
- odjezd do vlasti

- přeprava vždy vlastními vozy,
- v průběhu celého programu je možno lovit geocache,
- co se týče náročnosti, vše lze absolvovat s kočárkem! Jen jedna akce 2km pěšky tam a zpět.
- tedy veskrze pohodový víkend
- jen je nutno nějakým způsobem zajistit přijatelné počasí
- k této akci je v jednání způsob zabezpečení a proplácení věnců.
- z toho plyne, že ten kdo má doma trikoloru, ať ji vezme s sebou na Slovensko, včetně lihové fixy (Aleš!)
- dále je dobré vzít nějaké výtisky našich publikací jako propagační materiál a prezenty,
- co se týká účasti, tak jen zkráceně a předběžně: Ferdinand, Jan, Aleš, Věra, Přerovští-všichni! :-), Radek, Petr ?, Radim ?, Kain?

POKUD bude mít někdo ještě zájem, prosím hned a neprodleně se ozvěte Ferdinandovi 2 až 4 lze přihlásit navíc, ale celý autobus naráz opravdu NE!

Další témata:

Pepo lze přihlásit Ferdinanda a Aleše na akci ČSOL do Zborova? Je někdo další kdo projeví zájem?

Ferdinand má připomínku k našemu Sčítání osob...2011, že bychom si mohli uvést do národnosti - Československá, co vy na to? Jak vidíte tento člen Masarykovy společnosti to Československo ještě nepohřbil !A vy?

Připomínám znovu:

Aleš nabízí nového admina! Lze prověřit tuto variantu?

Anebo máme dostatek operátorů našeho webového srdce?

Včera bylo také projednáno, jak nadále pokračovat v Projektu legionářských deníků. Díky velkému úsilí našeho Slovenského člena již byly splněny všechny úkoly naplánované na březen a již se rýsuje předtisková příprava!

Když jsem zmiňoval Ferdinandovu intenzivní badatelskou činnost, musím tohoto skromného badatele pochválit za propagaci spolku a jednoty v různých odborných kruzích: viz Vojenská história - 2010 číslo 4! Jen tak dál a více i jiní kolegové! Pokud se Vám něco podařilo nebud'te příliš skromní, a pochlubte se! Třeba zjistíme, že někteří z nás pracující po nocích na podobných tématech a vzájemně si vypomůžeme!

A třeba nám to přinese více uznání či sponzoring?

Jak říkával Martin:

Nedávejme si malé cíle! ...a už se tu rýsuje míti muzeum a ještě k tomu v tzv. Řopíku! Ale je to tajné, tak pšt...!

Na závěr prosím Všechny, kdo navštěvují stránky vets.cz a jsou členy, sympatizanty spolku či jednoty ČSOL PŘIHLAŠTE se do [Diskuze](#), ať můžeme komunikovat pružněji a rychleji! Kontaktujte i ty, co jsou okolo Vás a tím provedeme kontrolu členské základny.

Prosím:

plně si Vážíme toho, co děláte, ale občas je dobré vědět, že jste stále na příjmu a o činnosti spolku nerozhoduje jen "Pražské centrum". Jak se zatím může zdát, je třeba tento pocit rozpustit a fungovat jako normální běžná společnost.

Děkuji za pochopení a přeji klidné dny.

zapsal:Honzin

Osobnost měsíce

LEDEN

Plk. i.m. Blažej Konvalina

Narodil se 3.1.1919 v Blížkovicích (okr. Znojmo). Vyučil se strojním zámečnickem u firmy Kaenský v Moravských Budějovicích. V rámci akce „1000 pilotů republiky“ se dobrovolně přihlásil do letecké školy v Brně. Vojenskou základní službu nastoupil v Prostějově.

V dubnu 1939 byl po rozpuštění československé armády byl propuštěn do civilu. Dne 1.8.1939 se svým kamarádem J. Hloužkem (Jackov, okr. Třebíč) odejel do Ostravy na „uhelnou brigádu“ a následně ve Slezsku překročili hranice do Polska. Tam vstoupil do čs. vojenské jednotky a zúčastnil se ústupových bojů. Dále putoval přes Krakov, Lešno, Moskvu, Oděsu, Varnu, Cařihrad do Port Saidu, Suez, Adenu, přes Bombaj do Kapského Města. Tam dorazil 30.9.1940. Odtud putoval lodí do Anglie.

V Anglii absolvoval výcvik u 1., 258., 54. a 65. peruti a po jeho absolbování byl přidělen ke 313. peruti RAF, letce „A“ jako pilot-stíhač. Dle vyjádření velitele byl jedním z nejlepších letců, neúnavný a nadšený ve službě, statečný v boji proti nepříteli.

od 1.6.1941
nasazen v rámci
úkolů 313. perute
při ochraně
konvojů
22.1.1942

smrtelně havaroval
(sledoval
vedoucího pilota a
při vybírání piké
narazil do země) ve
12:01 v průběhu
cvičného leteckého
souboje v malé
výšce nedaleko
mateřské základny
(letoun Spitfire

Mk.VB AD547 (RY-), 11 km jihozápadně od
Hornchurch v lokalitě Purfeelt Farm
1947

povýšen do hodnosti štábního rotmistra letectva
in memoriam

Byl pochován dne 28.1.1942 na hřbitově (hrob č.
A-1348) v Hornchurch, hrabství Essex v Anglii.
V roce 1947 byly do ČSR dovezeny urny s prstí
z hrobů zahraničních letců RAF.
V roce 1997 uložil starosta Blížkovic urnu s prstí
z hrobu B. Konvaliny v jeho rodné obci.

Poznámka:

Matka a příbuzní byli vyšetřováni gestapem a
vězněni v Kounicových kolejích v Brně. Protože
se však neprokázalo, že rodiče věděli o jeho
odchodu do zahraničí, byli po čase propuštěni.
Po zbytek války však zůstali pod dohledem
gestapa. Byli vystaveni šikaně ze strany
německých úřadů a místních kolaborantů v čele s
Raškovou.

Sgt. Špaček (vedoucí pilot) byl vojenským
tribunálem uznán vinným za leteckou nekázeň
(nenodržení předepsané letové hladiny) a
degradován na vojína. Šlo o exemplární trest,
který měl mít pro ostatní piloty odstrašující
účinek. Špaček se k 313. peruti vrátil 22.7.1942.
Získal pak zpět svoji hodnost a následně byl
povýšen do důstojnického stavu.

Zdroj:

OV ČSBS Třebíč: Bojovníci za svobodu 1939-
1945

J. Railich: Na nebi hrdého Albionu, 7. část
Účelová publikace "Blížkovice" vydaná k 650.
výročí první písemné zmínky o obci
Svědectví paní Ludmily Bulíčkové z Blížkovic

Pamětní deska a kenotaf (rodinný hrob) s prstí
B. Konvaliny se nachází v Blížkovicích - .

ÚNOR

Ernst Gideon Laudon

Ke generálu Laudonovi se váží VPM uvedená
zde:

Pomník k bitvě u Guntramovic, okres Opava

Pomník u Domašova nad Bystřicí, okres

Olomouc

Zlatá lípa mezi Domašovem a Guntramovicemi.

Pomník u obce Ostřetín, okres Pardubice

Jezdecká socha maršála Laudona (vpravo v popředí) na památníku Marie Terezie na náměstí Marie Terezie ve Vídni.

Pamětní deska, umístěná na patrovém roubeném domě čp. 3, stojícím na jižní straně návsi. v obci Polesí, okres Liberec

Busta generála Laudona na Masarykově náměstí v Novém Jičíně, na domě, kde zemřel.

Ernst Gideon Baron von Laudon je pochován v zahradě zámku Hadesdorf (nedaleko Vídně). Je pohřben společně s manželkou a adoptivním synem.

BŘEZEN

Jan Zelenka - Hajský

* 4. 3. 1895 v Kamenném Újezdě u Č. Budějovic
Sokol, učitel v Liboci, později v Háji u
Duchcova (podle něj přijal své druhé příjmení –
Hajský)

starosta sokolské Krušnohorské župy

1938 – odchází s rodinou z pohraničí a nalézají
si pobyt v Praze na Žižkově

řídící učitel ve Vršovicích

po 1939 – zapojil se do odbojové činnosti v rámci
sokolské organizace

1942 – vytvořil systém úkrytů a bytů pro
parašutisty z V. Británie, podílí se na průzkumu
osobních návyků a denního režimu R. Heydricha

17. 6. 1942 – při zatýkání Gestapem spáchal
sebevraždu, tentýž den ji spáchal v Záběhlickém
lese i jeho syn Jan Milíč Zelenka

(zdroj: J. Čvančara – Někomu život, někomu
smrt)

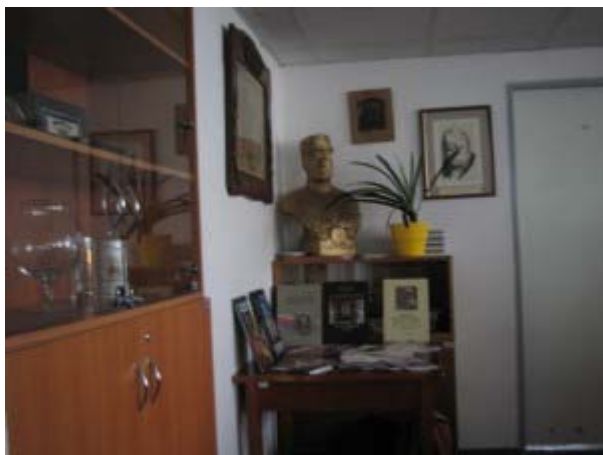
Pietní místa se nacházejí :

Pamětní deska v Praze 3, Biskupcova ulice,
Pamětní deska v Praze 6, Libocká ulice, Kenotaf
v Praze 5, hřbitov Malvazinky, Pamětní deska v
Praze 10, ulice Kodaňská

Publicistika

Pred 90. rokmi vznikla Československá obec legionárska (ČsOL)

V týchto dňoch si pripomíname vznik najvýznamnejšej vrcholnej organizácie československého zahraničného vojska, legionárov, ktorí sa významnou mierou pricinili o vznik Československa v roku 1918 – Československej obce legionárskej (ČsOL) so sídlom v Prahe.

ČsOL vznikla 15. januára 1921 a združovala legionárov zo všetkých bojísk I. svetovej vojny s cieľom starať sa o ich potreby a záujmy, presadzovať ich v spoločnosti, starať sa o vojnových invalidov a veteránov a pripomínať si bojové tradície čs. légii a boja Čechov a Slovákov za národnú samostatnosť a vznik spoločného slobodného štátu, Československej republiky na čele s Tomášom Garrigue Masarykom, Edvardom Benešom a Milanom Rastislavom Štefánikom.. Popri ČsOL existovali aj ďalšie legionárske združenia a spolky, ale tie nikdy nedosiahli rozsah a význam ČsOL. Prvýkrát zlikvidovali ČsOL nacisti v roku 1939 a druhýkrát, v roku 1945 obnovenú ČsOL, po februári 1948 komunisti, ktorí ju najprv zlúčili do jednotného Zväzu bojovníkov za slobodu a potom vymazali z registra, čím ju protiprávne zrušili.

Po demokratických zmenách v roku 1989 sa 8. októbra 1991 obnovila aj činnosť ČsOL na základe zákona č. 83/1990 Zb. Pôvodné stanovy ČsOL sa zmenili na zjazde 4. a 5. apríla 1995 a Republikový snem 28. a 29. marca 2001 schválil opäť úplnú samostatnosť a nezávislosť ČsOL. Táto legionárska organizácia s ústredím v Prahe má svoje jednoty v jednotlivých okresoch Českej republiky. Na Slovensku sa, žiaľ, činnosť ČsOL,

nepodarilo obnoviť, hoci hlavným organizátorom légii v rokoch prvej svetovej vojny bol práve Slovak – generál Milan Rastislav Štefánik. Veď aj ústredným motívom výzdoby v zasadačke ČsOL v Hoteli Légie v Prahe na Vinohradoch je busta MRŠ.

S českými jednotami ČsOL však spolupracujú viaceré slovenské kluby vojenskej histórie a jednotlivci zaujímajúci sa o dejiny légii a bojové tradície niektorých jednotiek – napríklad KVH Tatranci (brat M. Bilský), ktorý pripomína tradície legionárskeho 7. pešieho (streleckého) pluku „Tatranského“. Ten vznikol v Rusku, väčšina jeho príslušníkov boli Slováci a zúčastnil sa ťažkých bojov v železničnom uzle Bachmač a potom mal posádku v Nitre.

Dnes, keďže všetci pôvodní legionári už odišli, ČsOL združuje vojnových veteránov Českej republiky a je to nestranné politické občianske združenie bývalých vojakov československých zahraničných armád z 2. svetovej vojny, ďalej vojakov Armády Českej republiky – účastníkov zahraničných misií OSN a NATO a nositeľov osvedčení „Vojnového veterána“ podľa zákona č. 170/2002 Sb. z 9. apríla 2002, ich pozostalých a všetkých priaznivcov, ktorí chcú byť aktívnymi členmi ČsOL, prispievať k rozvoju a plneniu jej poslania.

Poslaním ČsOL v súčasnosti je okrem iného:
- snaha o zachovanie mieru a bezpečnosti v súlade s Chartou OSN, dodržiavanie ľudských práv a slobôd v zmysle Všeobecnej deklarácie ľudských práv a slobôd, schválenej OSN 10. decembra 1948,

- uchovávať, rozvíjať a odovzdávať budúcim generáciám demokratické a humanitné tradície, z ktorých vznikla naša samostatnosť v roku 1918 a vybojovaná v rokoch 1939 – 1945,
- prispievať k obnoveniu národnej hrdosti, demokratických a bojových tradícií v armáde a u občanov Českej republiky,
- spolupracovať s historickými ústavmi, školami a inými inštitúciami pri spracovaní dejín a ich využití pri výuke a výchove,
- v spolupráci so štátnymi a územnými orgánmi napomáhať pri obnove, zriaďovaní a udržiavaní pamätníkov, čestných pohrebísk a iných pamätných miest bojov československých a českých vojakov a to ako v Českej republike, tak aj v zahraničí,
- poskytovať sociálnu a humanitárnu výpomoc členom, najmä bývalým zahraničným vojakom a vdovám po nich a pozostalým,
- presadzovať oprávnené nároky členov ČsOL u

štátnych a verejných orgánov, najmä v sociálnych a zdravotných otázkach a pri ich úplnej spoločenskej rehabilitácii, atď. Viac informácií o ČsOL a jej aktivitách, práci a pripravovaných akciách sa nachádza na stránke: <http://obeclegionarska.cz/index.php?mid=4>

Ferdinand Vrábek, člen ČsOL – jednota Český Brod a člen Spolku pro mapování vojenských pietních míst o. s.

Spomienky na obete protifašistického odboja v Cígeli, Kľaku a Ostrom

Cez víkend 22.–23. januára 2011 sa v stredoslovenských obciach Cígeli, Kľak a Ostrý Grúň uskutočnili spomienky na obete protifašistického odboja.

Nad partizánskou obcou Cígeli v okrese Prievidza sa v sobotu 22. januára 2011 zúčastnilo okolo 1500 turistov na už 36. ročníku Pochodu vďaka SNP s niekoľkými trasami pohorím Vtáčnik nad obcou Cígeli a v okolí baníckeho mestečka Handlová. Pred štartom podujatia položili predstavitelia hornonitrianskych obcí, zástupcovia politických strán a čestný predseda Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov generálporučík Ján Husák vence a kytice kvetov pri pamätníku občanov Cígeli, ktorí padli v boji proti fašizmu.

Dňa 13. januára 1945 v skorých ranných hodinách nemeckí vojaci obkľúčili a napadli obec za to, že jej obyvatelia podporovali partizánov pôsobiacich v okolí. Niektorých mučili a povraždili v miestnom pohostinstve, iných odvliekli do Prievidze. V boji proti fašizmu zahynulo celkom 24 obyvateľov Cígeli. Pochod vďaka SNP sa postupne stal jedným z najvýznamnejších podujatí zimnej turistiky na Slovensku.

V nedeľu 23. januára si obyvatelia povstaleckých obcí Kľak a Ostrý Grúň v okrese Žarnovica na pietnych zhromaždeniach pripomenuli 66. výročie vypálenia oboch obcí.

Príslušníci nemeckej jednotky Edelweiss 21. januára 1945 dediny za ich pomoc partizánom vypálili a zavraždili v nich celkom 146 ľudí, medzi nimi 56 žien a 38 detí. Najmladšou obeťou bola iba trojmesačná Jozefinka Haringová, ktorú beštiálny vojak hodil o stenu domu pred očami jej matky a tú potom zastrelil. 14-mesačného Filipka Debnára zabili vrahovia

na rukách jeho 11-ročnej sestričky. Obidvaja boli súrodencami vtedy 13-ročného Františka Debnára, ktorý sa ako jediný zo svojej 8-člennej rodiny zachránil.

Text: Ferdinand Vrábek

Přepis deníků účastníka 1. světové války Františka Záruby

František Záruba
Corporal
Inf. Regiment No: 24 Stab.

Dne 28.července 1914 vypovězená válka Srbsku. Na to pak Rusku. Náš garnizon byl ve Lvově, kde všechny naše věci jsme zanechali.

Započato : SRPEN

6/8 Celý den již vše připraveno, jenom čekáme na Abmarsch do baráků k regimentům. Špatný dojem dělali na nás rezervisti, kteří ve státech přijíždí. Mnozí z hladu leží na ulicích, nosíme jim kde, kdo co má. Konečně o 1/5 hodině odpoledne vymaširovali jsme do Lanova baráků, kde nás regiment očekával. Rázem 9h večer, hráme hymnu a za zvuků Redetzky, Princ Eugen, jsme na hlavní nádraží provázení jsa civilisty provolávají nám hurá a vivat. Dospějeme nádraží, kde dalo se do hrozného deště. Nálada panuje přesto veselá, takže i v dešti naši huzuli tančí kolamejku. V 1h v noci byli jsme navagonýrování do dobytčáku, kde nás napresovali 45 mužů.

7/8. Na spaní nebylo ani pomyšlení, již o 4h ráno bylo všechno vzhůru. Čas jsme krátili zpěvem, anekdotami, jak se dalo. V 10h dopol. přijíždíme do Stanislav, na nádraží bylo plno lidu, kteří nám provolávali hurá, kde jsme dostali trochu čajové vody. Měli jsme tam hodinu rast, tak jsme si každý něco koupil k jídlu. Cesta nám dosti ubíhala a ve 3h odpoledne přijeli jsme k našemu cíli KOLOMEA. Měli jsme hned ze začátku smůlu, nemohli jsme hned vyndat buben z vlaku, tak jsme první marsch , hráli bez něho. Když jsme došli na místo, dostal jsem hned službu. Měl jsem moc běhání, poněvadž jsme fasovali proviant, vozy, chléb a různé věci. Nechal jsem se dohola ostříhat, poněvadž bylo hrozně vedro.

8/8 Časně ráno byli jsme již na nohách připraveni k odchodu. Na dvoře našich kasáren odbývala se přísaha, po kteréž jsme zahráli modlitbu. Jak nám při té bylo, ani popsat nemůžu. Oči jsem měl plné slz, takže jsem sotva hrál. Jak bylo všem více jsme nehráli. Vycházejí vorprosti a my zůstaneme docela vzadu u anatípatroli. V 5h ráno jsme vyšli, mizí za námi Kolomea , dědina za dědinou až přijedem do Grosidice 25 km od Kolomea. Na cestě však mám hrozné bolení zubů, že nevím co opravdu mám udělat. Ubytování jsme v jednom dvoře, ve stodole.

9/8. Ráno o 6h maširujeme až do Babína. Přišli jsme tam v 9h večer. Jsme již v Bukovině. Bydlíme u jednoho faráře. Jak jsme přišli, podařilo se mi koupit od pí.farářové mléko, tak jsem se pěkně najedl. Zde jsme zůstali až do 16/8. Každý den měli jsme 1-2 platzmuziky, čemu se moc divím , ve válce platzmuzika. Byt nebyl zrovna špatný ve stodole. Kupovali jsme hodně vejce, po 2 krejcarách, a okurky , z nichž jsme si dělali salát.

16/8. Ve 8h večer alarm a maširujeme do : Zaleszinky, kamž jsme přišli ve 12h v noci. Na bytě byli jsme v kasárnech 58.regimentu, zde zůstáváme

17/8.

18/8. Ráno v 5h šli jsme do města, kde jsme hráli budíčka. Potom byla Kaiserparáda a odpoledne jsme hráli v zámku, kde jsme dostali 70 korun a pak extra jsme hráli 8 mužů, Hej Slované a dostali jsme 20 korun. Jsme zde až do 21/8. 22/8. V 5h ráno abmarsch 25 do Zurkoviczek přišli jsme v 2h odpoledne. Konečně přišli jsme k naší brigádě. Byt máme ve stáji zámku. Všude je plno artilerie, čímž se již stává vše zajímavější.

23/8. Zůstali jsme zde a náš regiment prošel na feldposti. Díváme se jak artarelie předjíždí se na

vrchách a čekáme až první ránu uslyšíme. Ve 2h odpoledne nás vyhnali ku provianttrainu na poli. Zde jsme si vařili vejce a různé. Na noc postavili jsme si cely a museli jsme též prosti v poli. V noci mě probudila velká zima a dívám se, naši chalupu nám shodil vítr. Nemyli jsme se již 3 dni. Náš kapelník se učí jezdit na koni. Sedí na něm jak žebrák. Od 6h ráno stojíme na silnici a pro vozy nemůžeme jet do 10h. Dostali jsme na cestě od lidu všechno možné jablka, vejce, chleba, vokurky, švestky. Kde, kdo co má. Z dálky již slyšíme hřmět děla, ale je to moc daleko. Za náma ženou krávy a voly, na cestě u plotu napích jeden na rohy jednu ženskou a zlámal jí ruku. Jdem moc pomalu vpřed přes Bojanczuk do 6:15 večer do Černovka. Tam máme zase Frajlágr na louce pod celtem. V noci stříleli prosti na vlci. Je nás zde asi 15tisíc vojska.

24/8. O 5h ráno tagwashe. Přivezli jsme řů ruských kvěrů a zbraní. Odpoledne chtí 2 řezníci porážet dobytek. Tak jsem jím pomáhal. Od 9h do 4h porazili jsme 9 volů. Zůstal jsem tam s nimi a pak jel za regimentem s masem. Jedeme a najednou ocitli jsme se až u Rusů Felprostů. Připraveni na vše honem jsme obrátila na druhou cestu a dostali se šťastně večer k trénu do Raranezi Včera zde byla velká bitva. Leží zde mrtvých, že je vozí po fůrách. Zde byl farář i starosta zrádci. Naši vylákali do kostela, jak tam naši byli, nechali zvonit šturm, a naši musili ven. Přez to je naši zahnali hodně daleko .V noci nám bylo moc zima.

25/8. O 5h bylo již všechno vzhůru. Nosí zde již ruské čepice, přivezli jeden sem „municion s vozem“ i s koněm, co zde rusy musili nechat. O ½ 5 h odpoledne Alarm, kam jdeme, doposud nevíme.

26/8. Jedem celou noc hrozná cesta, tma a bláta až hrůza. V 11h děláme rast v Zastavna. Ve 4h odpol.jsme zase vyjeli až do 8h večer Kolobestie. V noci moc velká zima.

27/8. O 5h ráno jsme vyšli až do ¼ 4h odpoledne marsch do Serafini. Večer jsme jel do Horodejky odvážet fůry. Ve 2h v noci jsme přijeli zpět.

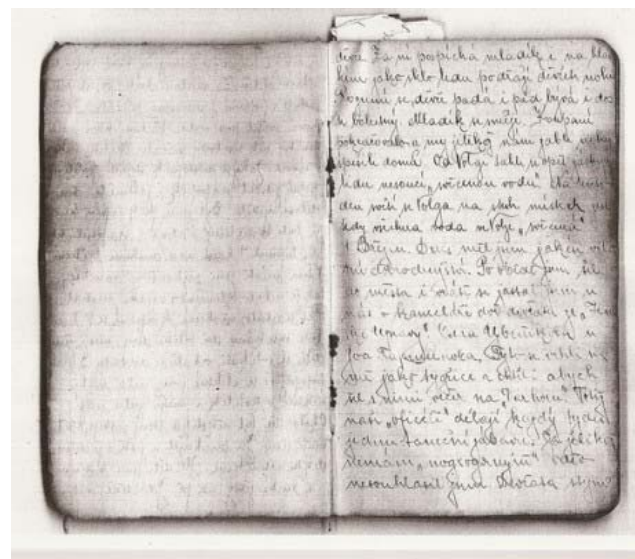
28/8. 5h Tagwache. Jdeme na dráhu Jasanie-Pohny, kde čekáme do 1h odpoledne na vagonýrování. Máme hlad, za nic jíst, kam jdeme doposud nevíme. Ve ¾ na 11h v noci jeli sme zkrz Kolomea. Tam bylo 1/2h rast , tak jsme si každý koupil kousek vuřta.

29/8. Ráno o 4,30 h přijeli jsme do Haliore Halicz. To slovo nezapomenu co živ budu. Dostali jsme každý trochu černé kávy na dráze.

Mašírujeme asi hodinu do Boskovce. A zde ani živé duše není k spatření. Jenom samé vojsko. Jsou zde 8.regmt. rapírů z Prahy, tak nám dali tabák a chleba. Náš regiment v parku za zámkem dělí se na Švarny. Přez nás létají dělové koule jako včely.

30/8. Neděle. Každou neděli jsme měli vždy nejhorší. Buď marsch velký nebo gepekt anebo přšelo. Tak i tuto. O d 3h ráno již zase hřměli kanony, našich je plno na Hpl. (Helplatce) moc jich padlo. Vozili jsme chudáci ranění do vesnice polního špitálu. Ten sten a bédování raněných, je hrozná. Najednou 1h odpo. hrozná panika. Naši musili ustoupit a Rus začíná střílet do vesnice. První Rikzuk. Cesta přeplněná, kanony, kuchyněmi, trény a vojskem. Vše utíká. Co mám dělat? Abych běžel po silnici není místo. Utíkal jsem kam i druhý k vodě. Děsný moment, který nezapomenu. Vše vrhá se do řeky. Měl jsem sebou svatý obrázek, který mi matka při odchodu dala. Matku Wambeřickou. Vytáhl jsem jej, v duchu jsem se se všemi rozloučil a odhodlán ke všemu, rozeběhl a skočil do rozvodněné řeky. Moji jedinou myšlenkou i snahou bylo dostat se stůj co stůj na druhou stranu. Po 10 minutovém boji jsem připlaval k vrbě a našel na ní a pak na druhý konec. Tonoucí volají o pomoc, ale žádný neslyší, každý zachraňuje sebe. Na břehu jsem zanechal vše jenom se šavlí jsem dospěl druhého břehu. Potom co mě síly stačili po trati utíkám k Haliczi. Viděl jsem jak vše skáče do vlaků a ujíždí. Chtěl jsem za každou cenu též dostihnouti. Avšak dále již jsem nemohl, opouštěli mi již síly, takže jsem musel usednouti a na chvíli odpočinout. Pak jsem se zase vzchopil a utíkám. Na silnici již byli naši zakopáni, očekávali Rusy. Jeden oficír s revolverem v ruce zadržuje utíkající a vhání do švarm. Přede mnou zastřelil feldvébla, tak němě jdu na druhou stranu ke druhým. Za nějaký okamžik vidím naši hudbu, asi 8 lidu s Regentamborem jde kolem. Připletl jsem se hned k nim a proklouzl jsem. Avšak na mostě druhém mě chytili znova od našeho trénu a vyptávali se co jest. Povídáme, že jest všeobecný ústup, náhodou přijel k tomu náš hejtman Č., který o všem neměl ani zdání a chtěl nás jako zbabělce postřílet, že jsme utekli z bojové čáry. Pak na naše prosby, by se sám šel podívat na situaci, poněvadž byl train mimo cestu v dolíce, tak že ničeho neviděli. Nechal si potom říct, ale postavil nad nás lidi s bajonetem vzhůru a jel se podívat. Za malou chvíli vyjede galopem na koni k nám a křičí alarm, vše za mnou a nás již nechal

stát, ani se o nás nestaral. Trapem ujíždí vozy přes most, který je připraven vyletět do povětří. Chytil jsem se vozu a utíkám s nimi. Však daleko nemohl jsem. Musil jsem zůstat zpět, poněvadž mi dech docházel. Čekal jsem na jednom kamenu, až mašírovala muzika kolem, tak jsem se k nim zařadil. Trochu jsem oschl, ale vespod bylo ještě všechno mokré. Mašírujem kolem dokola v lese a zase zpět k Haliči. Kde jsme zůstali přes noc. V noci bylo pro mě hrozná zima, celý mokrý, noci již jsou chladné, tak, že jsem musel vstát a trochu běhat, abych se zahřál. Tak jsem ztrávil noc, a nemohl dočkati rána. 31/8. Konečně o 4h ráno, vstali i druhí. Smutně jsme prohlíželi na hořící vůkol vesnice, které Rusy zapálili v noci. Marsch přez Bukasuce, kde byl ½ rast do Wonilův, kamž jsme přišli až v 8h večer. Spali jsme chlévě, kde jsem našel celt a mantl, takže jsem již měl zase něco.

Září

1/9. V 6h ráno jsme vymašírovali. Ve Stankov dostali jsme mléko, máslo od lidí. Pronásleduje nás ruský aeroplán. Oběd nemáme vůbec žádný, poněvadž není ani času. Konečně o 8h večer přišli jsme do Žurowna, kde jsme byli přez noc na dlažbě.

2/9. O 7h ráno odchod. Na cestě je moc bláta, v noci hodně přšelo. Ve 2h odpoledne přišli jsme do Byřižnica-Krůlovská, kde nafasovali jsme zase jednou chléb. V noci zase hodně prší. 3/9. Vyšli jsme v 9h ráno. Celý den mi bolejí zuby až k nevydržení. Odpoledne přišlo najednou, že ze strany mají jít proti nám kozáci. Byli jsme tutíž přiděleni každý k jednomu vozu v případě, předem držet koně, aby mohli kočí

střílet. Avšak nebylo ničeho, na štěstí. Jeli jsme přes vodu a pak až do 11h v noci do Tesarov. 4/9. O ½ 8h ráno marsch do 6h večer Königsrau 5/9. V 6h Tagwache. Takovou cestu jsme ještě neměli. Tak hrozně prachu a vítr, že jsme vypadali jak kominíci. O 4h přišli jsme do Hrušovany, máme nařeknutý rast pro zítra, tak jsme poslali do Drahořitzce pro 2 kastlíky piva. 6/9. Rastlag, koupili jsme si po kachně, nebyly drahé po 60kr, tak vaříme. 7/9. V 7 ½h abmarsch. Na cestě rast 3h v Bielanka v 10h večer na místo Chlopčice. V noci jest již velká zima. Mám zase velké bolení zubů. 8/9. V 6,10h Abmarsch. Máme stále velkou bídu o chleba. V Holoduvka máme trochu rast, poněvadž necháváme předjet artilerii. Jíme košťály, brambory syrové a mrkev z hladu. Přijíždíme do Nowa Ves. Jen zbytky shořelých domů nás vítají. Sem tam přeběhne slepice nebo prase, které je od našich chyceno. 9/9. Časně ráno jdeme skrz lesy, sem a tam plno vojska, připravujeme se na velkou bitvu. Od 9h ráno tak děsná kanonáda, že to hrozné. Zůstali jsme na pokraji lesa. Rus střílí do lesa a zrovna nedaleko nás. Každý krčíme se za strom, jak kdo může. Hromoz uvázl rázem. Ve 12h poledne dostoupilo vše vrcholu. V předu panuje děsný boj v lese. Šli jsme tak 200 kroků do vzdálené myslivny, kdež byl Hepl.plno raněných našich i Rusů, hrozná podívaná. Mám zrovna děsné bolení zubů, zrovna k zbláznění. Odtud jsme šli pár set kroků vpřed, kde v rozbitém jednom domě zbudovali jsme náš Regiment.Hlpt. Hned jsem dostal kšeft jako kuchař. Vařil jsem čaj, pro raněné. Vodu nemáme žádnou. Nosí jí až z řeky takové špinavé, kdo neviděl raněných, kteří zrovna z bojiště přijdou, nemá ani zdání, jak hrozné vše je. Jeden uražený nohy, ruce od granátů, jen na kůži visí, zkrátka něco hrozného. V první chvíli přišlo mi špatně, takže jsem zvracel. Lékaři a mi všichni pracovali jsme až do 1hod. v noci. Kolik chudáků jich přes noc zemřelo, leželi jsme tam mezi nimi. Večer přišla nám zpráva, že naši zahnali daleko Rusy. Velké transporty zajatých Rusů s bílými fánami míjí Help. 10/9. Na spánek nebylo ani pomyšlení, v 1h v noci jsme si lehli a již o 3h ráno zase vpřed za regiment. K jídlu nemáme docela nic, jen kde kdo jaký zbylí košťál nebo syrové brambory najde. Jdeme přes včerejší bojiště. Nakupené mrtvolky našich, rusů činí hrozný dojem. Asi o 5h dostihneme našeho regimentu. Zbylo jich moc málo. Obrlt.Boziano držel řeč k našim husarům,

chválil je za jejich rekownost. Na straně stojí 6 ruských zajatých děl, prohlížíme si je. V malé chvíli na to začne kanonáda asi 60 děl našich. Však záhy dostáváme od rusů odpověď. Musili jsme před granáty a šrapnely ruskými ustoupit! Však netrvalo dlouho a již naši jdou vřed. Jdeme satle za regmtem. Na cestě přišli jsme na úplně zničenou baterii ruskou, kterou naše artilerie rozbila. Rozbité „munitions vozy“, mrtvolky i ranění pokrývají včerejší bojiště. Děláme rast tam v 2h Dimitrij. Dle všeho jak naše pozice ukazuje rus strašně utíká. Ale jaký to rast? Kule z děl sviští nad hlavami, každém obírá se myšlenkami, jak vše asi dopadne. Jdem krok za krokem, chvíli stojíme na poli a díváme se na hrozné dílo války. Hořící vesnice, shořelé stromy, granáty rozbrázděné pole, to vše jest dílo její. Asi o 4h odpoled. připravují se naši husaři na útok. Již víme, kde zase Rusy vězí. Les. To vždy jejich záchrana. Pod hlavu zakopání, čekali zase na nás. Hledáme nějaký Hlíz. Jdeme po trati asi 1km. Přijdeme do 1ho domku hlídače, kde jsme připravili naše věci. Jsme tak 4 km od lesa, tak vidíme dobře jak v noci naše granáty tam explodují. Ani hodinu tam nejsme, přicházejí ranění. Klademe je kam můžeme, do chlévů, do zahrady. V noci jdeme hledat raněných. Přišli jsme o 2h a ulehli na hodinu. 11/9. Časně od rána začíná hrozný boj. To místo co jsme je Šterec. Raněných všude plno, že již není místa pro ně. Nemáme ani nic co ani ranění? Jsme živi jen tak chrástem, bramborami. V poledne najednou začínají padati granáty k našemu Hpl. Vše pohotově, avšak ani ven nevyjdeme, již padají blíže a zrovna mezi raněné. Chudáci co nejsou biju z bojiště, padnou zde poněvadž nemohou utéct. Všichni hledáme dekünk ve sklepě. Tam sedíme při hrozných duševních mukách a čekáme, brzoli sem granát padne. Hodinu na to ochabilo bití na nás, a mi vyšli ven kde pod kopcem přihlížíme, kterak ruská artalerie bije do nedalekého kostela. Totiž naši jsou pod kostelem, a oni střílí místo na ně do kostela. Zde doslycháme, že všechny naše kuchyně i Lajtmantem zezbrali Rusy. Chléb nebo minage už nemáme přes týden. Nadešel večer a mi se vrátili zase zpět na Hlpz. Stále a stále chodí ranění. Něco strašného. 12/9. V noci v 1h na Hlplz. jeden rytmaistr a jeho slyším až do dnes. Právil našemu RgmDr.Herr Reginentsartz,„üsere Stache ist verbore. Už jsem věděl, co to je. Už zas budeme muset utíkat a vzkutku. hned Rgmbrt.artz nařídil vše spakovat, každý kdo může co nejvíce kvérů a

patron zebrať a utíkat. Ve 3h utíkame po trati, kudy jsme přišli. Náš Regmt. již vlastně pár mužů nás očekávalo. Jestli nás bylo 200 tak nás bylo moc. Z 8.tisíců! Dovídáme se že Obstl.Boziano padnul což na nás strašně účinkovalo. Byl to jeden jediný Oficier, kterého se může oficiérem nazývat. Tělem i duší. Vždy sám první před Regmtem se šavlí a revolverem v ruce. Zde jej zabil granát. Nebylo ani dlouho času na vyptávání, pospíchali jsme, abychom přešli most, než jej zapálí. Všude na něm nakladeno slámy a šmíru. Zanechali jsme všechny raněné jejich osudu, bez vody, bez jídla. Poněvadž jsme sami nic neměli. Chudáci co vytrpět musí. Sotvaže přešli poslední naše řady, již most hoří. Všady všechno utíká, avšak v pořádku. Netrvá dlouho, již Rus se zase s kanony ozívá. Blíže a blíže lítají jeho granáty. Konečně i mi jsme se hnuly. Míjíme vesnici, za kterou je ohromná švarna děl, které chrání náš ústup. Ustupujeme pomalu, poněvadž je špatná cesta. Každý s hlavou sklopenou, jde krok za krokem vpřed. Najednou za námi začínají bít strojní pušky schnelfair. Každý se v tu stranu a co zříme, ruský aeroplán, na který střílí. Vše bez komandra kvéry dolů a šnel fajer na aeroplán, hledě jej sestřelit. Avšak nedosáhly naše kule. Byl moc vysoko. To nám nahnalo zase více strachu, poněvadž pozoroval naši pozici a bude za námi pálit. Nyní postupujeme rychlým tempem. Všady prachu, žízeň k nevypovězení a voda žádná. Jdeme přes hroby pochovaných vojínů i přes ty co ještě nejsou pochováni, rychle vpřed. Děláme hrozný kolo, abychom spletli cestu. Po cestě padlí koně, vojáci, činí to hrozný dojem. Na večer dalo se do deště. Promoklí v 8h večer přijdem do Berezze, kde jsme ve stodole přez noc.

13/9. Zase neděle. Prší jako když z konvy leje. Bláta hrozně všade. Celý den zase bez jídla, jdeme až do 8h večer do Kolina-Kaiserdorf.

14/9. O 7h ráno pokračujeme zase v cestě do 2h odpoledne až do Sambor. Spíme v okresním soudě na chodbě. Vší je všady hrozně, ani spát nemůžeme pro ně. Člověk celý znavený ani v noci nemáme pokoje.

15/9. V 6h mašírujeme do Radlovice. Již zase je rus již za námi.Regiment šel do švarmů a mi čekáme co a jak bude. Konečně přišel Regmt. zpět o 4h a jdeme zpět do Samboru. Dostal jsem 4 lístky najednou z domu.

16/9. V ½ 5h ráno vymašírujeme ze Sanboru jdeme přez most, který je již připraven vyhodit do povětří. Myslím si to vypadáme hezky, jdeme

místy přez vodu až do 12h do Byřižnice, kde jsme dostali zase jednou oběd!!! Máme zde trochu rast, tak se koupeme v řece a hledáme vši. Ve 4h odpo.pokračujeme v marši. Na cestě potkal jsem se s Chotěbořákem jistý Troliba ze Svinného. Najednou ve tmě se nám regmt. stratil, a mi jdeme jeden za druhým, bloudíme sem a tam. Konečně ve 12h v noci za hrozného deště docházíme k vesnici. Zůstali jsme na komandra v jednom mlýně.

17/9. O 6h již jsme byli všichni vzhůru. a vidíme, kterak ještě teď jeden za druhým se z našeho Regmt. Asi 1000 kroků leží vesnice Strčilky. Zde zůstali jsme 2 dni, máme rast. Jsme již jako cikáni. Hned oheň na něj kotlík a už vaří se káva nebo brambory.

18/9. Rastlager. Šcilky.

19/9. V 6h ráno odchod. Již jsme v Karpatech. Míjíme krásné železniční mosty (viz.Obrázek) Je krásné počasí, nebyti té vojny, bylo by to něco krásného na podívanou. V 5 h odpoledne přicházíme do Turka, 30 km vzdálené. Zde jsme si mohli něco koupit, ale strašně draho.

20/9. Zase neděle! Prší, že by pes nešel, kdyby jej vyhnal. Promoklí až na kůži, zase o hladu až do noci mašírujeme. Zůstal jsem ještě na komandra v jednom domě. Byli to židi. Uvařil jsem si trochu kafe. Z police jak stály hrníčky jsem si nalil do jednoho kafe a pak jsem se teprve dověděl, že jsem udělal hloupost. Byl to Žida „posvátný“ hrnek, a hned potom jej rozbil. Trochu jsme se osušili. Nazývá se to ...hnízda Sanky. Pozorujem blízko trati navagonýrované vojsko, tak myslíme že někam pojedem drahou.

21/9. O 6hod zase marsch. V 9h dopoledne přeskočili jsme hranice Polska! Jsme v Uhrách . Ve 3h přišli jsme do Fenzšvel.

22/9. Marsch 18 km do Nagy Berezna

23/9. V 6h abmarsch na nádraží do Kis Berezna, zde čekáme v dešti celý den až do večera. V 7h večer odjezd

24/9. Jak to bylo ve vlaku, každý dovedl sobě představit, proto piší jen některé ze stanic, co míjíme:Ungrar, Ysap, Zahony, Tuzsér, Ulfehizle, Debrecin v 6h večer. Začíná pomalu cholera. Ano do stanice nás nepouštějí. Od našeho regmt. jich padlo dnes za den 22 mužů. Máme opravdu strach, co a jak bude.

25/9. Ujetzáco, Nagy Kata, Rakoct, Kebancz, Budapest 10/11hodin. Zde jsme psali každý pár lístků domů. Cöd,Vác. Zde dostali jsme minage, jak jsme viděli ve vlaku nohy z vozů, tak ze zadního vozu jeden vypadl a vlak ho přejel. Nogradvozecze, Nagy Maros, Udvard

26/9. Puhó Koskocs, Vagbesztercze, Riczo, Kisz ugzaújhely, Karászo

V ½ 2h odpoledne přijíždíme na Slezkou půdu. Bystřice, Clinec, Těšín v ½ 3h odpoledne. Zde jsme 2 hodiny. Jedem skrze město kde za námi mávají šátkami a volají „Na zdar!“
27/9. Brašov, Bierzanov, Podleže, Bochnia, Slotvina Brzesko 3h odpoledne byli jsme vyvagonováni a nastoupili hned marsch do Nedzeliska. Po cestě již potkáváme německé vojsko, které na nádraží v magacínech fasuje všechno. Večer se dalo do deště a mi maširujeme 18 km od dráhy. Přišli jsme na místo ve 12h v noci.

28/9. Nedzliska jsme izolovaní ode všech .
29-30/9. Náš regiment. má choleru. Musíme být moc opatrní. Jsme očkováni a všechno možné. Fasujeme všechno, chléb, víno, cigarety, abychom se trochu zase zebrali.

ŘÍJEN

1/10-6/10. Dostal jsem z domova balík. Měl jsem z něho velkou radost, protože tabák nikde nedostaneme. V prázdném čase hledáme vši a mejeme prádlo. Zde se nám nedaří špatně. Večer chodíme někteří každý den do kostela, bydlíme naproti.

7/10. Nedreliska ve 4h ráno alárm všechno a maširujeme zase zpět do Slavina-Brezsko na dráhu, kde čekáme na navogýrování.

8/10. Čekáme doposud na dráze. Strašně vojska zde. Jsou zde češi od dráhy, tak zpíváme česky. Mají sebou harmoniku, tak nám je veselo. V 11h v noci vyjíždíme kam? To doposud nevíme.

9/10. Tarnow zde byla menage.

10/10. Debica v 1h odpoledne zde je vše ještě rozbité. Byl tu Rus. Maširujeme ještě 30 km do Hrušov, kde zůstali jsme do rána.

11/10. V 7h ráno vymaširovali jsme z Malenia. Cesta 40 km zdáse býti nekonečná. Všady bláta až po kolena. Zůstal jsem v jednom domě, celý zničený a promoklý ve Slezaky do rána.

13/10. Naše trény teprve přijíždí až k poledni. Máme velkou bídu o chleba. Zůstali jsme ve Slezaky.

14/10. O 7h ráno abrmarsch do Tarnobrzeg zde je všechno zdemolováno od rusů. Fasujeme 1 chleba 5 mužů. Spíme u jednoho truhláře v truhlárně. Hráme Platzmuziku se 41.regmt. dohromady, poněvadž nemáme ani nástroje a oni také nemají- nemosnice

15/10-16/10. Máme zde rast, konečně menage

dostáváme celý chleba. Hrozná síla vojska. Nemáme daleko do Ruska jenom přes Vislu.
17/10. V 11h dopoledne alárm a odchod odpoledne o ½ 5h vstupujeme do Ruska. Maširujeme do 9h do večera do Sandimieř, kde jsme v jednom dvoře přespali. Doposud zase jsme nedostali nic najíst.

18/10. ½ 8h ráno odchod. Na cestě jsme dostali trochu nastaveného kafe. Cestou zase leží plno koní. Zde je moc větrných mlýnů. Ve 4h odpoledne přišli jsme do Opatov.
19/10. V 7h ráno odchod. Ve 12h poledne jdeme fasovat na dráhu v Ostrovce německý chléb. Jako cihly. Zde je to samý žid. Po malém rastu, jdeme dále. Jdeme 11km dlouhým lesem. V 9h večer Grabovies.

20/10. Rastlag. Prohlížíme si větrné mlýny, vaříme si vepřové maso a škváříme sádlo na chleba. Jenom když máme to, schází nám druhé.

21/10. 7h odchod. marsch do 14h odp.Kochanow

22/10. ½ 8 odchod. Marsch do Ostrovies
23/10. 7h odchod. Celé odpoledne jsme měli lágr v poli. Zima velká. Pak na noc jsme šli spát do chlěva. Tswow Sredni.

27/10. ½ 6h odchod. Chodíme sem a tam. Suskovoly. Večer došli jsme k lesu. Připravujeme se k boji. Za soumraku pozdě byli se Švarny a mi též jako poslední švarm, kráčíme tiše vpřed. Známé nám bylo, že v lese jest Rus.krok za krokem, běheme se vpřed. Setmělo je již docela, takže ani na (okem) krok nebylo vydat. Jdeme tak asi čtvrt hodiny. Najednou tak hrozný kulobití nastalo masihienengewehrja všechno vzadu koně i mi utíkáme zpět. Dospějeme cesty, která vede lesem. Kolikrát udeřil jsem hlavou o strom, nebo vletěl do jámy sloužící za dekunky, sotvaže jsme se dostali na cestu, začli do nás ze strany bít. Naši 41.regmt. mysleli, že jsme Rusy. Plánek boje (viz.obrázek) Dostal jsem se přeci z lesa ven. Na cestě jsem našel 2 z naší hudby, tak jsme šli za druhými. Courali jsme z lesa. Kde byl zbytek od muziky nevíme. U lesa se naši zakopali a čekali naň. Mi jsme šli do dvora Krasna Dobrova. Lehli jsme si tak jak byli jsme. Ve zbroji a čekali jenom na alárm. V noci byla hrozná bitva v lese. Stáli jsme připraveni jen k útoku.

25/10. Naši zašli do lesa. Šli jsme kousek stranou do Aügüstov(Aügostov) kde stála německá artalelerie. Od božího rána trvá děsný boj. Chodíme do lesa pro raněné. Vedl jsem, spíše nesl jednoho infanteristu byl střelen do prsou. Přes cestu jeden granát, za granátem padali, takže jsem myslel, že již nevyjdem z lesa.

Celou cestu jsme se modlili až jsme dostali se Helptz. V noci zase hrozná bitva. Raněných hrozná spousta. 550 rusů zajali. 26/10. Zase jsme chodili pro raněné, jen jak se rozbřesklo. Večer zebrale jsme co mohli zase na vozy, raněné, kvéry a utíkali, co nám nohy stačily. Jako obvykle utíkat. Celou noc skrz les. Kde nás zadržel 3.regmt. Sotva jsme byli tak 1km pryč, slyšeli jsme již „Hurááá!“ rusové se dostali tam co jsme byli mi. Pak je tam 3.regmt. trochu zdržel. 30km marsch až do Rajec Duhovy.

27/10. Časně z rána, již zase všechno pryč. Celá armáda dělá rükzuňk. Na noc přišli jsme do Wincenkow. Byl jsem na koupi v Radom, je to 4km co bydlíme.

28/10. 6h ráno pokračování v ústupu do 47km vzdáleného městečka Pavlow za našimi vyhazují pionýři mosty i dráhu.

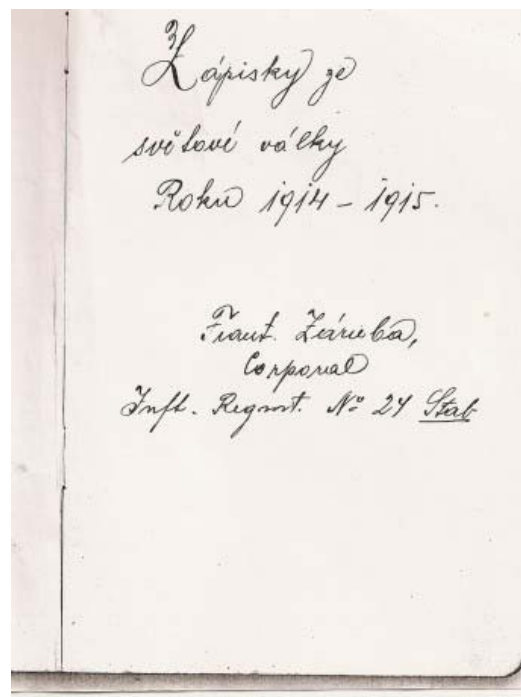
29/10. Abmarsch v 11h dopoledne. 18km cesty šli jsme do 12h v noci. V lese jsem únavou usnul a potom jsem 2 hodiny, utíkal než jsem doběhl v Placke(Plocke)

30/10. O 6h ráno zase pryč a pryč. Na cestě jsme našli plné vozy dek, bez koní, tak jsme je rozebrali, 37 km do Kajetow.

31/10. Časně z rána dozvěděli jsme se, že musíme chránit chránit rükzuňk, že nám je na patách rus. Šli jsme tutíž do Židlovice, kde jsme rusa očekávali s 80 kanónama. Hlad máme hrozný zde jsem platil ½ chleba 3ruble. K polednímu se rusy blížili k nám. Všechny kanóny najednou začnou rychlopalbu do nich. To bylo jako když se má svět zbořit. Šťastně jsme je zahnali a odešli „vystřídání jsa německým vojskem. Do Krakowce (Krowec).

LISTOPAD

1/11. Časně ráno mašírujeme přes Kilce. Všady plno židů. Na 1.listopad budu také pamatovat, to mašírujeme celý den, noc skrz lesy. 2/11. ve 4h ráno jsme přišli na místo do jedné vesničky, spali jsme tam do 6h a 7h již zase stále do Rakow. Již zase bitva ve vyhlídá se. Nejdříve leželi jsme tak na louce a potom v noci jsme byli ubytováni po stodolách. Máme hrozný hlad. 3/11. Ráno náš Regmt vzal šteluňk. Čekáme až do 3h odpolední co a jak bude. Sedíme tak na louce, a najednou hvízdne nám nad hlavou kulka z kvéru. Patříme se odkud to, a již jako včely mezi nás to lítá z blízkého lesíku asi 200metrů vzdáleného vidíme koně a mužské postavy. Měli jsme je za naše husaři. Na to však, ale vidíme

kterak pozsední naše švarny utíkají úprkem k nám dolů. Hned jsme pochopili situaci a jako obvykle nohy na ramena. Ale jak vše dopadlo. Sotva jsme se dostali, k malému lesíku, již do nás začal rus bít děly. Cítil jsem zemi, kterou granát do vzduchu vyhodil na zádech. Utíkám, jak ale slyším, že letí granát honem padnu do písku a trochu se dekuji. Ale nic platno, vzchopil jsem se, zase utíkám, síli mi již opouštějí doběhnu šťastně k vesnici. Jdu do jednoho baráku, již sem opravdu nemohl z místa. Sednu sobě ve světnici, a odhodlal jsem se nechat zajmout. Skrz okno vidím tak 400 kroků již ruské švarny a kozáci. To můj plán zhatilo. Napil jsem se vody a přemýšlím rychle. Přijde takový kozák, nebudete rozumět, přiváže tě koni, aby si se někde utloukl. Marsch a utíkám podle domů ke mlýnu, přes splav do lesa k našim. Jak zmučení, jak unavení jsme byli, nikdo neuvěří. Všady samý písek, písek a jen písek. Nohy se boří, že je vytáhnout nemůžem. Utíkali jsme až do jednoho domu, kde jsme zůstali přes noc. 4/11. O4h ráno pokračujeme v útěku. Nechali jsme se vésti od jednoho civilisty, až nás doved polními cestami na hlavní cestu. Přicházíme do města Chmelnik! Jdeme zkrz město. Přísný rozkaz byl : „nikde nic, že žádný nesmí koupit“. Ale mi hlad tak veliký, a ani za peníze si nic nesmíme koupit. Někteří infanteristi přeci vběhli do domů. Ti jsou na místě biti karabáčema od oficírů. Máme mít kafe za městem. Mašírujem volně v kolonách, připravujeme se na odpočinek. Písku, že nemůžeme nohy vytáhnout. Už bylo ze začátku podezřelé, proč židi tak sem a tam

běhají. A všichni na hřbitov za město. Jdeme až kol posledních domů a najednou padne vzadu rána. To nemá žádného významu, myslíme, někdo nechal otevřený kvér a on mu spustil, to je dosti časté. Však co to. Žid vyhodil z domu pytel jablek mezi naší lidi. Samo sebou nastala hned o ně rvačka. Však pomalu na střeše otevřou se dvířka a ruský mašingeweher do houfu kol jablek začne bít. Na to vidíme 4 světla za městem an nedopovíme co to jest, už je máme zde. Tak 20 kroků od nás začnou padat granáty, z vesnice taková palba a mi? Zase co honem utéct. Ale jak zatěžko člověku jest. Včera uhoněný, uštváný, jak pes a dnes znovu. Utíkám rovnou zase k lesu. Přijdu na pěšinu, kam utíkám nevím, ale štěstí mi zase přálo, že jsem si hodně nadeběhl naž po cestě. Utíkám zkrz jednu, 2 až do 3tí vesnice. Dále jsem nemohl. Pomalu se muzika sešla po jednom. Mi jsme byli prozrazení všichni. Rusové na nás čekali, již 5 dní ve městech až půjdeme zkrz. Na to ještě celou noc Marsch. Z proviant vozů se všechno zahazovalo, jen aby aspoň s koňmi ujeli. Chléb, konzervy, sýr, vše se zaházelo a mi neměli jsme sami co jíst. Doběhl jsem do 3tí vesnice kde bylo Divizion komitét vozy. Náhodou tam byli češi, tak jsem dostal oběd a trochu kávy napít. Zamazaný, zubožený, zedřený nastoupil jsem další noční marsch.

5/11. 4h ráno pokračujeme v ústupu. Marsch do Horušovce stále z pravého boku čekáme přepadení. Jdem teď velice opatrně vpřed.

6/11. Marsch do Schipkovic

7/11. Marsch do Lošnice.

8/11. Marsch do Bzuv. Zde již jsou dělané dekuňky, tady asi je budeme hledět zadržet.

9/11. Konečně aspoň jeden den zase volný. Bychom se jen trochu mohli z toho prachu umít.

O 5h odpoledne alárm a ábrmarsch do Zavierce.

10/11-16/11. Zůstali jsme na kvartýru ve Zavierci. Zde jsme mohli si přeci něco koupit.

Je zde volná koupel zdarma pro nás, tak jsem se byl 2x koupat. Čistíme se od vši a spravujeme co je na nás roztrhaného. Zde zase máme chleba dosti. Slyšíme zcela blízko, tam u Bzuvu, že jsou velké bitvy. Naš regmt. se tam abresu je s 41. regment. jeden jdou oni, druhý den Ti. 17/11. Alárm ze Zavierce a stojíme v lese blízko Bzuvu. Je hrozná zima a padá první sníh. Na noc jsme šli do dvora přespát.

18/11. Padá moc sněh. Vše je bílé. Vykopali jsme si dekuňky a zalezli do děr jak psi. Asi v 11h dopoledne přišel rozkaz Bzuv.

19/11. Strašná kanonáda ruská. Ten střílí jen

samé salvy, že se člověk nemůže nikde schovat. Jsme připraveni zase nohy vzít na ramena jako obyčejně. Zůstali jsme zde přes noc, po kterou trvala hrozná bitva.

20/11. Naši jdou kupředu, ale za velkých ztrát. Jdeme za nimi do Karlin. Zde již zase transporty raněných, zmrzlých nás očekávají. 21/11-22/11. Na zřízených našich Hlpl. je všechno přeplněno. Vedou zde pár zajatých rusů, a strojní pušky ruské. V noci Alárm a odchod do Geblov.

23/11. zde viděli jsme jak zde řádila bitva. Mrtví jeden přes druhého leží po silnici, hroby na hřbitově vyrýpané, mrtvola v truhle obrácená, přímo děsné. Jdem se podívat do kostela, který je napolo zbořen. Lavice až u oltáře, dveře zvyrážené, hrozná spatřiti. Vzal jsem sobě co v upomínku jedny polské rozbité modlitby, co jsem tam našel. Zde v Geblově jsme se zdrželi až do 8. prosince. Zde prožili jsme strachu k nevypsání. Den co den v noci hrozná bitvy. Jednu noc jsme nespali. Přes den vařili jsme si pouze kávu černou jiného opravdu nemáme k jídlu, kde kdo co vyžebřá u jiného regimentu.

PROSINEC

1/12. Zajímavé jest jak střílí naše artalerie na aeroplány ruské. Avšak nezasáhly je naše granáty. Místy házejí z aeroplánů bomby dolů, která však nás nezasáhly, padly daleko vesnicí. Dívali jsme se jak jsou pochovováni padlí vojáci. V novinách a tak stojí psáno, jak se s nima nakládá, ale ve skutečnosti pes je lepší pochován jak padlí naši vojáci. Vzali je jen tak na nosítka a obrátili jen tak do jámy, jednoho na druhého. Byl to hrob 70 lidí, 36 našich a ostatní rusové, vše dohromady jeden na druhém. 7ho prosince v noci probuzení jsme hroznou střelbou, zrovna za domem. Vyplašení utíkáme ven a naskytl se nám zajímavý obraz. Vedle nás v domě bydleli Maďaři. Ta pakáž, udělali si ve stodole oheň, až to tam chytlo, tam co byla munice. Vše začalo explodovat, takže nebylo ani pomyšlení na hašení. Byli jsme až do pozdní noci vzhůru a kolem 3h jsme ulehli. Byl jsem tak rozechvěn, že jsem stál a třásl se jako osyka, rozčilením a strachem, že jsem nebyl schopen krok udělati.

8/12. Přišel rozkaz, abychom šli k proviant trénu, což jsme uvítali s jásotem, jenom pryč odtud.

9/12. O 4h odpoledne jsme vyšli a rovnou do

Zawiercze, kde náš proviant train stál. 10/12-13/12. V noci o 1h přišli jsme do Zawiercze, kde ráno hlásili jsme se hejtm.Černého, který nás přijmul. Zde jsme přitálování Jako „charge“ k dohlížení fasuňku. Já dostal hned funkci, jako truhlář, abych spravoval vozy.

14/12. Odpoledne ve 2h alárm a abmarch na Lazy, kamž jsme přijeli až v noci. Noc strávili jsme pod širým nebem. Za noc 5krát přšelo, že nám oheň uhasl. Promoklí na kůži dočakli jsme se konečně dne.

15/12. Konečně o 10h dopoledne přišla řada na nás navagonýrování. V 1h odpoledne vyjíždíme a jedem do Německa: Kattowitz.Myslowitz potom do Slezka, Osvědčim a konečně o 1h v noci Podgoreze u Krakova. Byla to krásná práce v noci vyndávat všechny vozy.

16/12. Zbytek noci přespali jsme v čekárně. zde setkal jsem se s Chotěbořákama. Zde je Němec hostinský. A nějaký Švec, kterého ani neznám. V 6h abmarch. Na cestě potkali jsme těžké kanony 30,5cm. Jsou to ohromné automobili. Děsná to zbraň. Cesta je zastavěná, že nemůžeme ani projet. Jdeme skrze : Vělička, zde jsou památky po rusech. Místy obchody rozbité. Dostali jsme se do kolony, ze které jsme se nemohli za nic vyjet a stáli jsme celé odpoledne na jednom místě . Konečně o 9h večer zajeli jsme s vozy k jedné vesničce, kde jsme přespali pod vozem. 17/12. Ráno o 6h již zase dál. Jde nám zrovna tak, jak včera. Stojíme na jednom místě! K polednímu jdeme trochu vpřed, jedem přes vodu, poněvadž most přes který jsme měli, jest byl zbořen od rusů. Sotva že jsme se dostali za hrozných obtíží do vesnice, již přijel z proti automobil, ihned zpět a zase na dráhu. Jsme všichni překvapeni. Je jedna řeč , že naše divize přijde do Srbska!

Zůstali jsme zde v Shlopčice, (Lopčice) přes noc. 19/12. Abmarsch v 7h ráno. V 11h jdeme v Krakov. Kde jsme sobě nakoupili, ale moc draho. Zde čekáme na louce až do 4h ráno, kdy jsme teprve navagonýrování. Cesta přez: 20/12-22/12. Osvědčim, Dědice, Přerov, Marchek kde jsme se teprve dověděli že jedeme do Karpat. Budapest, Debrecín, Uhojvár. V 6h večer nás zase vyndali. Mašírujem celou noc až do 2h v noci.

23/12. Noc strávili jsme v jednom dvoře. Celou noc přší, že je to hrozné. Promočení na kůži spíme na verandě , alespoň pod střechou . Nazívá se to Kis Ladoniecz. 24/12 Štědrý den? Mašírujem odtud 16 km do

Takeczany, zde udělali jsme si stromeček. Jak to jsou smutné svátky. Večeře naše je dnes bohatá. Nechali jsme si uvařit hrnec bramborů a koupili dohromady u žida kousek „kucerolu“. na to pak čaj. Humor nám všem moc váznul, takže jsme brzo ulehli. Ale nespal žádný. Každý se slzami v očích vzpomínal na doma, na svoje drahé, každý byl ve vzpomínkách doma. 25/12. Boží hod? March 20 km. Všady pod kolena bláta, vody, něco hrozného. Přišli jsme do Semplis Orosi. Vozy nám zapadly pod kola do bláta, ta práce něco děsného. Nadešel večer. Nikde ani místečka, kde bychom mohli zůstat přez noc. Zalezli jsme si tři do prázdného domu, kde byla cholera. Přespali jsme také. V noci mi vzbudila zima hrozná. Posadil jsem se ven k ohni a tak vzpomínal, až jsem se opravdu dal do pláče. Jak v ten čas snění. Dnes pak, 2 roky, Boží hod. Za malou chvíli stali i druzí, a tak jsme zbytek noci strávili ve vzpomínkách na domov. 26/12.Štěpána? March 18 km. Ráno ta práce s vytahováním vozů. Do vozu 3 páry koní, kde kdo tlačil a jen s velkou námahou jsme vytáhli jeden za druhým. Jeden celý den přes jednu horu, tam jde cesta klikatá, na vrchní vozy připadají nám jak mravenci (viz.obrázek) Večer přijeli jsme do Cisna-Ticha Majdan 27/12. Spíme zase pod širým nebem. Dnes je rast, stavěl jsem maštale pro koně. 28/12. Rozkaz zpět. Do rána napadlo pod kolena sněhu. Přes serpentinu zase zpět. Nahoře mráz, dole bláta pod kolena. Zůstaly jsme v Nagy Polany

29/12. Abmarch o ½ 8h ráno. Celý den jdeme 5km. Nemůžeme nikam kupředu. Na cestě jsme potkali 84 zajatých Rusů. Zůstali jsme v Semplis Orosi přez noc. Vařili jsme si zase brambory k večeři. Zase přilepšenou.

30/12. Rastlag. K večeru přišli dva Lajtmanti od 36.regmt honvéd a nás všechny vyhodili a lumpové, takoví 2 kluci 17 letí 2 se tam nakvartýrovali a nás 32 mužů, co jsme tam spali, museli jsme ven.

31/12. Ráno zase rozkaz zpět. Zase mašírujeme zpět do Nagy Polany ve 4h odpol. Večer jsme slavili Silvestra. Dostali jsme náhodou koupit trochu vína a rumu, tak jsme zpívali a povídali až do 11h v noci. Pak jsme si lehli. Byli jsme dva, já a nějaký mlynář Ulrich, co jsme čekali na Nový rok. Hodinky v jedné a lampu ve druhé ruce, ležíme pod lavicí, kde byla naše postel a čekáme na Nový rok 1915. Šťastný a veselý nový rok přejem!!

1/1. Na nový rok zůstali jsme v Nagy Polany, kterýž jsme strávili moc mizerně.

2/1. Ráno v 10h na alárm, vodmaširovali jsme zpět do Semplis Orosi, kde jsme nakvartýrováni v jedné kůlně. Již nemáme chleba přes týden. Koupili jsme na cestu tak ½ kg chleba, za 2 koruny od žida. Mě se zdá, že již bude pomalu nám všechno scházet.

3/1. Ráno pro mě přišli, abych šel pít chleba jestli to umím. Samo sebou jsem se hned hlásil, abych měl chleba dost, byli jsme dva. Já a ještě jeden mlynář Ulrych, starý rezervista, bývalý muzikant z Českého Brodu. Já se spoléhal, že on umí a on se spoléhal, že já jsem pekař. Trochu jako mlynář tomu rozuměl, jak to jeho žena doma dělávala, tak prý: „Franto začnem pít!“ Zadělali jsme na chleba, v jedné chalupě, odkad' nás od 2.ého regmt. oficiři vyhodili, že prý tam budou spát. Nezbylo nám nic jiného než hledat znovu chalupu nějakou, kde bychom to mohli dopéct. Našli jsme jednu boudu, kde ležela jedna stará bába na peci již 4 roky, a hnout se nemohla. Hroznej smrad tam byl, poněvadž chudák dělala pod sebe, ale na to se ve válce nekouká. Hlavní věc, aby byl chleba. Viděl jsem jak tady zachází vlastní dcera se svou matkou. Chuděra chtěla jíst, jen co jsme jí dali. Mladá nám pomohla péct, za co jsme jí dali pytel mouky. První bochníky co jsme napekli nebyli vůbec chlebu podobné. Kůrka na prst tlustá a ve vnitř syrové, svařené. Ale naději jsme neztratili. Pekli jsme celý den, celou noc.

4-6/1. Pečeme stále chléb a hned jsme si rezervovali pro nás dva 10 bochníků v čase nouze, když bude dobrý. Abych vyličil také chatu v Karpatech, jak ve skutečnosti vypadá. Velký domek ze dřeva, ale jenom jedna světnice. Velká pec v jednom rohu, v druhém kráva, ve třetím stůl a ve čtvrtém, obyčejně nás spalo 20-30, jak jsme se jen mohli namačkat. 6tého ledna, dopekli jsme mouku a chleba se rozdával. Že žádný nebyl, tak výborný, a mi udělali jsme si oko jako pekaři. Vrátili jsme se zase zpět, a jak jsme se přesvědčili, bylo konec kde spát v chalupě. S velkou bídou jsme se dopravili, že nás tam nechali lehnout ke dveřím. Onu kůlnu jsem si obkreslil, kde jsem si uhnal ono umrznutí nohou.

7/1. Semplis Orosi. Jelikož naše pekařina je u konce, našli jsme si něco nového. Opravovali jsme s Ulrichem vozy. Na 9.ledna napadlo 2 metry sněhu. Je to krásná podívaná, nebe není

vůbec vidět. Zima není ještě tak velká, ale čekáme jak udeří pořádně.

10/1. Přes noc byl mráz 32 stupně a ráno jsem nemohl ani vztát, jak jsem byl přemrzlý. Vůbec jsem se divil, že jsem v té boudě nezmrzl. Na nohy jsem se nemohl ani postavit, tak mi v 10h dopoledne nechal Hejtman.J.Černý odvézt fůrou do Nagy Polany, kde stály vozy od „Sanitrénu“ Co jsem vytrpěl bolesti, žádný neuvěří. Neb to snad na světě nejhroznější. Tam jsem byl hned přijmut, poněvadž jsem měl nohy celé černé, zmrzlé, zabalili mi do pytlů nohy a v 11h v noci jsem seděl v koutku na voze a drkotali jsme se do Trakczany do špitálu.

11/1. Zde čekal jsem na „marodevlak“. za tu celou dobu jsme nedostali nic jíst jenom trochu čaje. Konečně odpoledne ve 4h nás naložili do vlaku a v 5h jsme se hnuli. Kam to nevěděl žádný, ale jenom aspoň, když jsme byli v teple. Spousty zraněných a omrzlých, nás jede po hromadě. Ten nárek všech nedá se vyličít. Jeden to druhý to, něco hrozného. Stojíme co chvíli, poněvadž musíme pouštět vlaky s potravinami na frontu. Jedem přes Sina, Homenno, 12/1. Celý den a noc jsme jeli pár km. V poledne jsme dostali pěknou menáž od červeného kříže. Vůbec teď se nám daří dosti dobře, a až na to, že mám velké bolení nohou. Večer dostali jsme se Hatvarne, kde nás vyložili a odvezli do špitálu. Než jsme šli spát nám dali nové prádlo, poněvadž jsme byli samá veš. 13/1-22/1. Vyspal jsem se trochu, co mě bolesti dovolili ráno hned mě vzali do práce. Nohy mě masírovali a studené obvazy dávali. Zde byl jsem až do 22ho ledna. Na stravu jsem se neměl zle. 3 krejcary jsem dostával denně, ale nic jsem nepotřeboval. Dostal jsem všechno. Byl bych rád psal domů, ale nechtěl jsem Vás rodiče postrašit. Dostával jsem od Vás karty z pole, co jste mi psali, to mi posílal Ulrich a mu posílal odpověď zpět, což on poslal z pole, jako bych byl psal já. Jsem opravdu rád, že jsem se z toho vylízal přese všechny ony bolesti, které jsem musel prodělat sebou. 22.ledna právě jela marschkompanie zkrz a mě hned přidělil k ní abych se vrátil do regimentu. S velkým těžkým srdcem jsem špitál opouštěl.

23/1. jedem tou samou cestou přes : Homenne, Sina, Trakczany

24/1. zase jsem přidělen k „proviant trainu“odkud jsem odešel. Hned zase na mě čekala práce dělat na saních. Je zde hrozně sněhu.

25/1-31/1. Seplis Orosi zase jsem měl v noci

bolení zubů, tak jsem se rozhodl nechat si jej vytrhnout od jednoho civilisty, který mi jej moc dobře vytáhl. Nyní je mi trochu lépe. Spíme v jednom baráku, že nemusíme spát venku. Jezdím pro fasuňk, pro chléb, dělám řezníka, vše co je zkrátka potřeba, jen abych se tady dojel zpět. Je zde hrozná zima. Co ty chudáci vpředu musejí zkusit. Den co den vodějí zde spousty zajatých Rusů. Vozy po klikaté cestě nemohou ani vyjet. Vše je umrzlé a kluzké. Zase máme bídu o chleba, čekáme že budeme zítra zase pít.

Únor 1915

1/12 – 18/2. února jsem strávil v Semplis Orosi , při pekařině, řezničíně, jako tesař, kuchař a všechno možné.

19/2. Odpoledne v 1h máme alárm. Jelikož nemohli všechno jsme poledát na vozy, dostal jsem onu službu čekat na 2 vozy až pro to přijedou. Na štěstí známý doktor jel do špitálu a spal u mě. Teprve jsem se od něho dověděl, že muzika jela před týdnem do a na mě zapoměli. Tak mi napsali psaní, na Regimentadjunta, aby mi poslal za nimi. 20/2. Ráno odjel do nemocnice a mě odevzdal psaní, které jsem mu potom poslal. Nemáme co jíst, poněvadž jsme nepekli, že přijedou hned večer a mi přijedem za nimi. Ale pro hrozný déšť a bláto nemohou vozy ani jet a vpřed nebo vzad. V noci o 12h přijeli fůry. 21/2. Ráno 4h hned jsem vyjel, abych se dostal na cestu. Bylo to přímo něco děsného. Ujeli jsme asi 100 metrů a né z místa. jinak nebylo, zezbral jsem se a šel jsem pěšky v blátě po pás až do Dara, kamž jsem přišel večer. Nohy jsem měl celé od bláta červené, rozežrané hned jsem se musel převléknout a zelezl do jedné chalupy na pec, kde jsem zůstal do rána. 22/2. Všade hrozně bláta. Teprve dnes přijel ifůry z Orosi, poněvadž jsem poslal po 2 párech koní. Ke každému vozu. Jedinou mou útěchou je, že aspoň snad Dáli Bůh pojedou domů. Večer v 6h noci pojednou zase alárm a pryč zkrz to bláto do Uj Smolnik. Kdež v 11h v noci již jsem dále nemohl, tak jsem vlezl do jednoho domu a přespal jsem tam. Jaké moje udivení bylo ráno, když se při světle rozhlídnou a vidím okolo sebe asi 20 cikánů. Ale byli to hodní lidi. Na jedné posteli 12 dětí, jeden černější než druhý. Hned jsem se rozloučil se starým cikánem. Který byl taky muzikant měl radost, že jsem u něho zpál. 23/2-25/2. Zde se čistíme z bláta jak se dá.

Spíme v celtě venku a ve sněhu. Vše je mi již jedno, jenom kdybych už mohl jít. 26/2. Uj Smolnik Odpoledne ve 4h konečně přišel jsem jeden feldvebel pro mě, abych ihned se zezbral a jel s ním do krédu. Tu radost moji nedovedu vypsát. Rozloučil jsem se se všema, i Oficírama, každý mi podal ruku a konečně se starým tátou Ulrichem. Ten chudák plakal jak malé dítě. Byli jsme tam jenom mi 2 češi a s rusínama se je těžko dorozumět. V 5h jsem je opustil a pěšky jsem utíkal zrovna do Takczany na dráhu. Kde jsme čekali do 4h ráno na vlak 27/2. Trakczany odjezd 4 ¼ h, Homenno odjezd o ½ 11h.

Zde jsme přesedali. Jedem : Mischkolce, Halván, Budapest. Vídeň 28/2 zde jsme udělali si rast na 2 dni byl jsem u Weisů, čechů, jak jsem přijel do Vídně, hned jsem se šel vykoupat a oholit, poněvadž jsem vypadal jak raubíř. Únor 28 ve Vídni.

BŘEZEN

1/3. odjezd z Vídně z Westbauhahofu. 2/3. Amstelten zde jsme přesedali do Selzthall zase přesedám až do našeho domů Gröbming, kde jsem až doposud .

Děkuji Bohu, že jsem v aspoň teď zdrav kdo se vám domu vrátil. Zde je to jako ve špitálu, takže, zde deník vést nemá cenu. Vypsal jsem vše co jsem prožil za těch 7 měsíců, kteráž to knížka bude po celý můj život vzpomínkou na Válku světovou z roku 1914-1915

Záruba corp.

Zveřejněno se svolením dědičky: Jana Pejcharová
Přepis textu: Jan Kincl
Přepsáno přesně podle originálu

**Habermannův mlýn - další příspěvek k
přepisování dějin aneb pohádka o hodném
mlýnáři Habermannovi a zlých Čechích**

Ve filmu není jedna jediná skutečně negativní postava „sudetského Němce“. Naprostou většinu negativních a odpudivých postav představují ve filmu Češi.

Jediná skutečně negativní postava Němce je z Říše dosazený velitel SS s polským jménem. Většina Němců se k Čechům chová slušně a snaží se jim pomáhat. Naprostá většina Čechů měla tehdy s Němci diametrálně odlišnou zkušenost, než jak se film snaží namalovat.

Po zhlédnutí filmu konečně pochopíte, že za války byli největší zrůdy Češi a nejvíce trpěli Němci. Autoři zcela účelově vybírají z války jen to, co se jim do jejich propagandistického díla hodí.

Pokud jde například o historický rámec příběhu, je zcela pominut zuřivý a nenávistný boj sudeťáků v roce 1938 za rozbití demokratické ČSR a připojení k Německu. Jsou zcela pominuty teroristické útoky jejich ozbrojeného Freikorpsu proti českému obyvatelstvu (desítky mrtvých) a československým státním orgánům, je zcela pominut teror sudetoněmeckých bojůvek proti českému obyvatelstvu, fyzické napadání Čechů, rozbíjení oken, ničení majetku až po vyhnání z odtrženého území. Je téměř pominut německý teror a vraždění Čechů během celé války. Je zamlčen nenávistný postoj Němců z pohraničí vůči Čechům, naopak, podle filmu, se většina tzv. sudetských Němců chovala k Čechům za války dobře a pomáhala jim. Ve filmu prakticky není mezi skutečně negativními postavami žádný sudetský Němec. Naopak zářným příkladem charakterního člověka je sudetský Němec mlynář Habrmann. I když jistě i takoví byli, rozhodně představovali velmi vzácnou výjimku. Smutné je, že většina takových Němců nepřežila válku, protože je jejich soukmenovci udali a zlikvidovali. Buď skončili na popravišti nebo v koncentráku. Jediný skutečně negativní Němec je ve filmu šéf SS Kozłowski, ale ten má polské jméno, takže kdo ví, jak to s jeho „němectvím“ bylo.

Češi, se podle filmu měli za války v podstatě dobře a byli to oni, kdo dělali problémy a ohrožovali Němce, třeba budovali v lese skladiště zbraní, nebo roznášeli letáky. Vždyť i tu akci SS a popravu 9 Čechů vyvolali Češi, zabili přece nesmyslně dva německé vojáky. A Češi také kolaborovali a udávali. Takových postav je ve filmu hned několik, aby bylo jasné, jací ti Češi vlastně jsou.

Zraněným německým vojákům, jedoucím z východní fronty, kde způsobili smrt milionů lidí a další nezměrná zvěrstva, jsou věnovány detailní záběry a podrobně je vylíčeno jejich

utrpení. Pocta je vzdána i cti německého vojáka a jeho oddanosti velkoněmecké myšlence. Ani vážně zraněný mladší Habermanův bratr nezanevře na Hitlera a válku a netouží po ničem jiném, než se vyléčit a vrátit se na frontu a dál bojovat za svého vůdce. Nechybí ani jeho oddaný vztah k rodné hroudě. Když ho na konci války kdosi vyzývá, aby raději utekl, hrdě prohlásí, že tady je jeho domov.

Ano, Němci jsou v podstatě příkladní lidé, zato Češi jsou zlí, mstiví, násilníci, bezcitní, nízcí a hrabiví a po válce jim nešlo o nic jiného, než zmocnit se majetku slušných a pracovitých Němců. To film umocňuje i tím, že scény lynčování Němců, hlavně žen a dětí, jsou zařazeny dvakrát – hned na začátku, aby nebylo pochyb - a na konci. Tím se propagandistický účinek zvýší, to je známo už z televizní reklamy. Zcela je pominut fakt, že všechny tyto hrůzné věci, ke kterým bohužel také došlo, byly vyvolány tím, co u nás Němci, a mezi nimi převážná část těch tzv. „sudetských“, šest let dělali a jak se celou tu dobu chovali. Byly vyvolány tím, že díky své nenávisti vůči jiným národům, především slovanským, rozpoutali nejstrašnější válku v dějinách lidstva, včetně dosud nevídaného teroru vůči civilnímu obyvatelstvu, nevyjímaje mučení, vraždění apod. Výbuch, ve kterém se mísil spravedlivý hněv a řádění lůzy vyvolalo to, co během války napáchali a jak se chovali. Nemůžeme být na to hrdí, ale nemůžeme to také vytrhovat z dějinné souvislosti a z ostatních událostí té doby. A nezapomeňme také, že k podobným událostem došlo těsně po osvobození i v jiných zemích Evropy, například ve Francii, Norsku, Holandsku, Polsku apod. V roce 1938, by Němce určitě nikdo nevyháněl, nepřipravoval o majetek, natož aby je lynčoval nebo zabíjel. Tyto strašné síly tady rozpoutali během války oni a po jejím skončení dopadly i na ně.

Zajímavé je, že vyvražďování Židů je zmíněno velmi okrajově a jen jakýmsi náznakem. Na nádraží je krátký záběr na vagony, za jejichž okny zahlédneme tváře a ruce židovských dětí prosících o chleba.

Překvapivé na filmu je, že ukazuje velmi problematickou a velmi negativní roli katolické církve, která na konci války a po jejím skončení pomáhala největším nacistickým zločincům, často masovým vrahům a lidským zrůdám, uprchnout před spravedlností, většinou do Jižní Ameriky.

Manipulace s fakty a fabulace v zájmu propagandistického vyznění

Neférový přístup autorů a tvůrců spočívá především v tom, že film je prezentován jako dílo založené na skutečných poválečných událostech v obci Bludov. To dodává filmu na autentičnosti a příběhu na věrohodnosti. Jediné, co však odpovídá historické pravdě, je postava mlynáře Habermanna, který skutečně zemřel násilnou smrtí těsně po válce.

Prakticky vše ostatní už je vymyšlený příběh, který navíc ani neodpovídá realitě té doby. Zde je několik příkladů:

1) Mlynář Habermann nebyl ubit zdivočelými českými šovinisty přivázaný na točícím se mlýnském kole, jak film barvitě ukazuje na začátku i na konci, ale byl zastřelen svým opilým kumpánem z hospody údajně proto, že nad ním pravidelně vyhrával v kartách (vrah byl Čech, povoláním holič).

2) Mlynář Habermann neměl za ženu Češku, jejíž otec byl navíc Žid, ale Němku.

3) Není známo a doloženo, že by mlynář Habermann nabízel důstojníkovi SS svůj život za život deseti českých rukojmí, které chtěl důstojník zastřelit. Je jasné, že je to propagandistická fabulace útočící propagandisticky na city.

4) Němci nepopravili v Bludově 9 Čechů za to, že v lese nesmyslně zastřelili dva německé vojáky, ale popravili 23 rukojmí za spolupráci s partyzány.

5) Bludovský farář nevyprovázel soucitně bludovské Němce do odsunu, ale byl za podporu odboje poslán Němci i s kaplanem do Terezína, kde oba zemřeli.

6) Majitel místních lázní nebyl slizký český kolaborant, ale statečný člověk, který prokazatelně podporoval odboj a později byl vězněn v padesátých letech za politické postoje.

7) Dvakrát je ve filmu opakován oblíbený historický nesmysl Landsmanschaftu, že na základě Mnichovské dohody byly tzv. Sudety vráceny zpět Německu. České a moravské

pohraničí k Německu nikdy nepatřilo a čeští i moravští Němci byli vždy poddanými českých panovníků.

Věci, které byly za války nemyslitelné:

1) Němci cvičí za války společně s Čechy v Sokole. K něčemu takovému nemohlo s ohledem na německou nadřazenost nikdy dojít, nehledě na to, že Němci Sokola po obsazení pohraničí zakázali.

2) Habermannova žena nemohla nevědět, že její otec byl Žid, musela přece znát svůj křestní list.

3) V Bludově, který se stal součástí Říše, nemohl být starostou Čech, to bylo vyloučeno.

4) Není možné, aby Němci zjistili poloviční židovský původ Habermannovy ženy až koncem války. Tyto skutečnosti měli různými způsoby, včetně studia matrik, podchyceny od začátku okupace. Ve filmu se to nakonec dozví v dubnu 1945.

A jak jinak, než od českého kolaboranta.

5) Důstojník SS posílá Habermannovu ženu i s dítětem v dubnu 1945 do koncentračního tábora. Ale do jakého?

Osvětim i další vyhlazovací tábory byly již osvobozeny.

Děj filmu je vymyšlen jako jednoznačná protičeská propaganda. Zapůsobit může v tomto duchu zejména na mladé lidi, kteří pak budou mít větší pochopení pro požadavky Landsmanschaftu na omluvu, odškodnění, návrat apod. Ale i v Německu a Rakousku, kde se určitě bude promítat, a kde o válečných a poválečných událostech v československém pohraničí vědí ještě méně než u nás, bude vytvářet dojem, že Češi byli skutečně odporní, zlí, nenávistní a chamtiví šovinisté a jejich němečtí soukmenovci nevinné trpící oběti. A jejich požadavky, které vůči Čechům neustále vznášejí, jsou oprávněné. Váhu tomuto názoru dodá i fakt, že film natočil Čech, navíc s židovskými kořeny, který sám říká, že v koncentracích zemřely desítky jeho příbuzných. Proč se k takovému přepisování dějin,

očerňování Čechů a očišťování německých zločinů propůjčil, zůstává otázkou jeho svědomí. Možná bychom se dozvěděli víc v odpovědi na otázku, kdo ho podporoval během emigrace v Německu.

Film vznikl v koprodukcí Česka, Rakouska a Německa. Bylo by možná zajímavé zjistit jaké je napojení rakouských a německých koproducentů na kruhy Landsmanschaftu, případně neonacistů.

Přestože se film odvolává na skutečnou událost, je v něm skoro všechno vymyšlené, a to tak, aby to zapadalo do hlavních tézí přepisování dějin. Nebezpečí spočívá v tom, že za nějaký čas, už nikdo nikomu nevymluví, že v Bludově bylo všechno jinak. A potažmo i v celé válečné a poválečné historii.

Jak to v té době v odtrženém pohraničí také bylo a co autoři filmu opomněli:

1) Vypjatou nenávist většiny tzv. sudetských Němců vůči všemu českému.

2) Ozbrojené útoky sudetoněmeckého Freikorpsu (měl asi 12 000 ozbrojených členů) na české policisty, vojáky, finanční stráž, další státní orgány i jednotlivce. Na české straně byly desítky mrtvých a stovky zraněných.

3) Neustálé provokace, vyvolávání konfliktů a neklidu a následné překrucování situace a označování Čechů za viníky.

Po Mnichovské dohodě

4) Fyzické napadání Čechů (docházelo k němu i předtím), loupení jejich majetku, odvlékání do Říše, vyhánění do vnitrozemí (asi 160 000 Čechů).

5) Okamžité zatýkání českých a německých demokratů, jejich věznění, nebo odeslání do koncentračních táborů.

6) Na odtrženém území byly okamžitě zrušeny všechny české školy. Ponechány byly jen některé školy obecné. Mladí Češi neměli možnost studovat, ani nastoupit do učení. Fungovaly pouze školy německé, ale do těch nesměli být Češi přijímáni. Češi byli do

budoucná určení k tomu, aby vykonávali jen podřadné práce.

7) Byly rozpuštěny všechny české spolky a politické strany. Jejich majetek propadl Říši

8) Byly zakázány všechny české noviny (až na jednu výjimku), časopisy a další tiskoviny.

9) Označení obcí, obchodů, úřadů apod. v češtině bylo zakázáno. Povoleny byly pouze německé nápisy.

10) 11. listopadu 1938 proběhla i na odtrženém území tzv. křišťálová noc, při které byly ničeny židovské obchody, živnosti a podniky, hořely synagogy. Židé byli fyzicky týráni, zabíjeni a posíláni do koncentračních táborů.

11) Češi byli odstraněni ze všech vedoucích pozic v úřadech i podnicích a směli vykonávat jen podřadnou práci. Často byli vystěhováni ze svých bytů do nuzných příbytků a do jejich bytů se nastěhovali Němci.

12) Čeští sedláci byli vyháněni ze svých usedlostí a jejich statky byly osídleny „německou krví“.

13) Zakázány byly veškeré české kulturní akce (koncerty, divadlo apod.).

Podobných filmů, televizních pořadů, rozhlasových relací, knih a článků, překrucujících dějiny a snažících se v zájmu landsmanschaftu a dalších neonacistických skupin vymazat z vědomí lidí historickou pravdu se v posledních letech objevilo hodně. Míra lživosti a manipulace fakty v nich je rozdílná. Pro lepší přehlednost by se měla stanovit jednotka, která by míru manipulace kvantifikovala. Po natočení Habermannova mlýna, kde jsou hrubě zkreslovány poválečné bludovské události, by touto jednotkou mohl být jeden Bludov. Při dosažení určitého počtu Bludovů by měl autor nárok na udělení vyznamenání za přepisování dějin a hanobení českého národa. Mohlo by se nazývat třeba „Cena Emanuela Moravce“. Mohl by si ji přiřadit k těm, které za podobná díla dostane z Německa, třeba od Svazu vyhnanců paní Steinbachové.

Karel Čech

CO ZNAMENÁ PŘIPOMÍNKA ODBOJE VE 2. SVĚTOVÉ VÁLCE ?

Blíží se květnové dny kdy si budeme připomínat 66. výročí ukončení 2. světové války, našeho osvobození, osvobození obce Cikháj.

Při těchto vzpomínkách nemůžeme zapomínat na Mnichovskou zradu západních spojenců z roku 1938, nesmíme zapomínat na následný 15. březen 1939. V tento den německá vojska okupovala naši zemi. Tento den byl začátkem fyzické likvidace českého národa, jazyka a kultury, tento den byl počátkem utváření forem odboje českého lidu proti německým uchvatitelům.

Ve 2. světové válce našlo smrt 60 milionů obyvatel naší planety, 360 tisíc Čechoslováků, z nichž 200 tisíc zemřelo v policejních věznicích a koncentračních táborech. V nich strádalo a čekalo na popravu i 11 občanů malé horské vesničky Cikháj. Z cel smrti pankrácké věznice je osvobodila v květnu 1945 Rudá armáda. Všechny padlé, popravené, umučené, vězněné, jakož i ty, kteří se účastnili odboje proti fašismu, si připomínejme s úctou.

President, dr. E. Beneš, po návratu z exilu do naší osvobozené vlasti v roce 1945 mj. řekl : „...na tuto válku se nesmí zapomenout a aby se nezapomnělo, je nutno ji sebevědomě a důstojně, ve jménu práva a svobody, práva a pravdy, ve jménu lidskosti, živoucí, opravdové a správné lidskosti, stále a stále připomínat.“

Čas běží. Léta ukrájí nemilosrdně každému z nás. S odcházející generací 2. světové války mizí z naší kolektivní paměti její tragédie, stejně jako události spojené s partyzánskými památníky ve vesnici Cikháj. Ta byla střediskem odboje partyzánské brigády M. J. Hus a oddílů Záře, Vpřed, Kirov. Je naší povinností, tento stav měnit a velkou a složitou práci našich obyvatel připomínat.

My, poslední pamětníci, nezapomínáme na ideu odboje. Partyzáni při politických a bojových aktivitách pro naše osvobození slibovali, že budou bojovat tak, jak bojovali praotcové husité, neznaje bázně, nereptaje ve svízelných situacích,

že neustanou v boji a nesloží zbraně dokud země česká a moravská nebude vyčištěna od hitlerovských band a jejich přísluhovačů.

My, poslední pamětníci, si připomínáme jejich přání, žít v sociálně spravedlivé společnosti bez hospodářských a politických krizí, bez improvizování života, bez stálé úzkosti o zítřek, bez strachu z toho, co přijde.

Při výročí od ukončení hrůzné války si znovu připomínáme zásluhu na našem osvobození od východní ruské země a jejích spojenců. Díky jí Německá Říše padla. Praha - hlavní město naší vlasti - vítala 9. května 1945 Rudou armádu květinami a zpěvem, v Cikháji byl slavnostně uvítán první ruský voják 10. května 1945. Americký generál D. Eisenhower v červnu 1945 před kongresem USA prohlásil: „ Tažení Rudé armády sehrálo nejdůležitější roli při porážce Německa. Schopnosti sovětského velení, statečnost a houževnatost jejich bojovníků - mužů a žen - musí nadchnout každého, kdo se rád obdivuje bojovým kvalitám vojáka.

Sovětský lid přinesl obrovské oběti na své vlastní půdě, zpustošené zvěrstvy Němců. Jeho pevné rozhodnutí nepřipustit jiný výsledek války než vítězství, a to ve chvíli, kdy byl zatlačen až ke Stalingradu se bude uctívat v dějinách navždy.“

Občané byli po válce šťastní a vysoce si cenili boje Rudé armády. S hrdostí, spontánně, slavili svůj státní svátek v den kdy byla osvobozena Praha. Svá srdce, lásku, vůli, věnovali budování svobodné vlasti, volali po trvalém míru, po přátelství.

Jaká je situace dnes?

66 let po válce neexistuje světový mír. Válčí se na mnoha frontách. Svět je zahlcen vojenskými základnami a obloha zaplněna špionážními družicemi.

V roce 1989 lid uvěřil tribunům z balkonů, že pravda a láska zvítězí nad nenávisť. Nezvítězila. Naopak. Různé skupiny nahlodávají velikou zásluhu ruské země na osvobození naší vlasti i šlechetné úsilí partyzánského odboje, zpochybňují vysokou poválečnou pracovní aktivitu lidu.

Někteří dokonce tvrdí, že hrůzy a utrpení ve 2.

světové válce způsobovali občané naší vlasti Němcům. Společnost se dělí. V roztržitém mrháme síly v půtkách proti sobě a nepřátelé v různých podobách se smějí a loví volně v kalných našich proudech. Kdy konečně poznáme, že svorností malé věci rostou, nesvorností velké se rozpadají?

Mnozí pisatelé se domnívají, že nemáme paměť, že neznáme svoji historii a dlouhé zápasy našeho lidu o identitu, svéprávnost, svobodu, suverenitu! Z historie víme, že zájmy vyvolených odpůrců naší vlasti byly vždy stejné.

Likvidovat Sloany mezi něž patříme a zabrat české území.

Vzpomeňme na Bílou horu. V roce 1903 tehdejší stav v naší zemi komentoval ve Žďárském obzoru František Pátek. Psal: „Sláva Jana Žižky i následníka Prokopa Holého, též mučedníka kostnického vše v času víru nepříznivém zašlo, zaniklo.

Čech zvolna zdoláván byl stále a volný nebyl. V Čechii těžký padl sen, sen ochablosti, udolanosti, ba přímo – smrti národní! Po vlastech českých zhoubná cizota pak rostla a vzmáhala se v úkor Čechů zesláblých. Čech vyhnán z chrámů, paláců, statků svých, jež otcové mu dali hrdinní a nevolníkem a cizák vládl jim i jeho jménem. Čas krutý byl to pro náš národ český“

Posuďme každý sám, zda se neopakuje mnohé. Žijeme dnes v zemi, kde nám toho moc nepatří. Z některých statistik je známo, že téměř 70 % české ekonomiky je v rukou zahraničního kapitálu, rozprodáváme majetky, půdu. Je nám předkládána úpadková kultura a vnucován konzumní styl života. Vychytralost má přednost před poctivostí, překupnictví před pracovitostí. Téměř o každém kroku u nás se rozhoduje v Bruselu.

Mnohým i dnes vadí touhy prostého lidu po sociálním pokroku. Raději mají Bílou horu, ten Mnichov 17. století, než dobu husitskou. Bouřlivý hlas husitské revoluce má pro ně ještě dnes nelibý a nepříjemný zvuk. Období Bílé hory, rakouské monarchie, protektorátu a německé nadvlády, chválí jako úctyhodnou dobu pořádku.

Vzpomínat odkazu a vážit si partyzánského odboje vyžaduje, rozebírat ideje pro něž šli partyzáni do zápasů za naši svobodu, za lepší svět, rozhodně vystupovat proti všem projevům, které narušují naši svrchovanost, samostatnost, naši českou identitu, bránit naši svobodu vybojovanou našim lidem v říjnu 1918 a v květnu 1945, chránit, opatrovat kulturní, technické, společenské bohatství naší vlasti, budované po staletí, rozkrývat a zastavit právní podvody a rozměňování majetku naší republiky ve prospěch dávných feudálů, pohrobků nacistů, kolaborantů.

Přicházejme do míst kde se tvořily základy českého odboje, k památníkům v Cíkháji, a nezapomínejme, že pro ideje svobody, suverenity, samostatnosti bojovali a umírali naši a ruští partyzáni, občané Žďárska, Českomoravské vysočiny, vlastenci českého a slovenského národa.

Rudolf Hegenbart

Ohlasy z našich internetových stránek a veřejnosti

Podbanské, SR, Prešovský kraj

Štefan Morávka, Dobry den,touto cestou chcem napisat,že kapitan Štefan Morávka bol stryko mojho otca Dušana Rybu ktory pochadzal z dediny Hajna nová Ves u Topolčan.Otec mi o nom dost rospiral , dakujeme za jeho prispevok na internete.

Dušana Rybova-Kuřítkova

obec Chomle (RO)

Tato kuturní památka, která byla zhotovena za finančního přispění občanů zdejší obce, volá po rekonstrukci.Zub času se projevil zejména na terasu, který je porovité,a tak je dost pravděpodobné,že za čas se pomník zcela rozpadne.Od roku 1930 kdy se pomník oficiálně odhalil, už uplynula dlouhá řádka let,a je naší vlasteneckou povinností učinit kroky k zabránění rozpadu této dominanty.Proto se počítá s rozsáhlejší rekonstrucí tento rok, na základě možností získání dotace z E.U. Obnovu budou provádět svépomocí občané této obce, jak už bylo v minulosti uděláno několikrát./naposledy provedena očista památníku včetně znovuvsažení potrétu prvorepublikového prezidenta pana T.G.Masarika,ktitou nechal na vlastní náklady včetně montáže a na památník zabudoval zdejší občan p.Rudolf Svoboda/ Nyní je na nás ostatních postarat se o obnovu chomelské dominanty hlavně pro to,že si to naši padlí předkové za své hrdinství zaslouží.čest jejich památce

chomelak

naše reakce

Díky za zajímavé informace a potěšitelné. Jinak opravy válečných hrobů, což je i Váš případ je možno realizovat za národní peníze z dotace Ministerstva obrany - více zde http://www.valecnehroby.army.cz/htm/4_0.html

a odpověď

Děkuji za vaši odpověď,tuto varintu budu tlumočit na místním obecním zastupitelstvu.já bych osobně také byl pro to,aby se památník vyhotovil zcela nový ,ale jak jsem se již zminoval v předchozím článku,je to vše podmíněno možnostmi získání finanční částky,nebot naše obec nemá ze zdejšího obnosu

/v obecní kase/,tak vysokou částku na kompletní obnovu.Ještě jednou děkuji za informaci.S pozdravem chomelak

obec Hrabůvka (OM)

I have only just discovered this memorial to my father who had a special connection to the Czech Airforce 311 Squadron early in the war. I hope to visit this beautiful place in June 2011 as part of www.greatescape2.net Thank you for all you have done to keep their memories alive

Colin Kirby-Green

a ještě jednou

Nephew of Gordon Kidder

I have just learned of my uncle's tribute by your organization and want to thank you so much for your thoughtfulness to maintain Gordon and Thomas Kirby-Green's memories. I plan to attend the ceremonies along with Colin Kirby-Green in June. I look forward to being there at this very important occasion. Thank you again for everything you have done. Gordon Kidder Port Sydney Ontario Canada

Gordon Kidder

obec Liteň (BE)

Vážím si činnosti Vašeho spolku i Vašeho kraje, do touto oblastí stále rád putuji.

Kubec Václav

obec Most (MO)

In memoria del fratello di mio padre, sepolto a Most, invio i migliori saluti

santolini luigi (luigi.santolini@alice.it)

obec Těšetice (OL)

Dobrý den,s obrovskou radostí a pokorou jsem postál u pomníku na kterém je jméno mého prastrýce.Bohužel celé rodině není známo , kde na ruské frontě padl.Pokud někdo tuto informaci máte, budu nesmírně rád

Mojmír Látal mojmir.latal@seznam.cz

obec Máslojedy (HK)

Většinu těchto pomníků na Chlumu nebo ve Svíbu jsem viděl nebo v nejbližší době uvidím. Ale to muselo dát moc práce, všechny ty kříže v

lese Svíb obejít a nafotit. Jinak tyto stránky jsou
moc pěkné.

Kubrt

obec Praha 6, budova GŠ AČR

památník umučených důstojníků ČS Armády,
Velmi mi mrzí, že na této desce není mého
„mojho otca Gen.Stefana Jurecha, ktorý bol
důstojníkom gen.stabu v ČS Armáde od roku
1918 až do jej rozpadu 1939 na vysokých
postech, avysoko ohodnoteny.\\je to škoda, že co
komunisti odhodili, to stále trvá

pplk.v.v.Marcel Jurech

obec Velká Polom (OM)

Vzdání úcty !!!

Náhodou jsem se dostal na tuto WEB stránku a
jako "rodilý občan vzdávám takto tu ÚCTU
VÁM, co jste ji vytvořili. Díky.

Bohumír B.

obec Terezín (LT)

Hitler's pathetic

Ouu Hitler was a very sad bitch! caused the war
because he was a bitch and them! discussing the
school's aunts hytler vládnout wanted the whole
world! it's terrifying was the biggest disaster.

MR.Cook

obec Dunkerque, Francie

Vdecnost. Jméno mého strýce Roberta Nedveda
jsem našel na této tabuli. Jako voják v britské
armádě zahynul blízko Dunkerque spolu s
kolegou, když jejich nákladní auto najelo na
minu. Až do dnešního dne jsem se nemohl
dopatřit jeho památky. Děkuji vám, kdo jste se o
tuhle tabuli zasloužili!

charles hatvani

obec Hudčice (PB)

Tento charakterní a hrdinný František Lízl svou
sebevraždou zachránil před prozračením i mého
otce s jeho rodinou. Nechtěl riskovat, že při
brutálních výsleších Gestapa dojde k prozrazení
dalších lidí skupiny. Čest jeho památce.

J. Fous

obec Pelhřimov (BR)

Pomník obětem 1. světové války v Pelhřimovech
loni vyzvedl, očistil a znovu sestavil majitel
zámku na Polské straně hranice Ryszard
Brzezinski. Přemístil ho na polskou stranu
hranice a umístil do zámecké zahrady. Je v
kontakty s původními německými obyvateli
českých Pelhřimov i polských Pielgrzymow, a
nechtěl, aby povalený památník zarostlý v
džungli na rumišti utrpěl nějakou újmu. Z
právního hlediska to asi nebylo příliš čisté, ale o
památník je dobře postaráno a zůstal v lokalitě.

František Kuba

a naše odpověď do Pelhřimov

Ano z právního hlediska to zcela určitě není
čisté, ale jen za předpokladu, že pomník byl
vůbec zaregistrován jako válečný hrob (toto je
povinností obce, pod níž daná lokalita spadá).
Jestli obec svoji povinnost nesplnila a pomník
registrován nebyl, pak to právně byla jen
"hromádka kamení" a je jisté záslužné, že byl
obnoven. Stejně tak je ostuda obce, že se o to
sama nepostarala a musel nastoupit soukromý
subjekt a ještě ze zahraničí.

Martin

obec Lipník nad Bečvou (PR)

Je fajn, že má někdo snahu oživit trochu dobu
1939-45 v Lipníku nad Bečvou.. Nikde nemůžu
najít žádnou dokumentaci. Jestli o nějakých
stránkách víte, kde bych našel různé fotky atd. z
té doby Lipníka a jeho okolí, prosím zašlete mi
odkaz na android.wr@seznam.cz. Děkuji moc.

Hanz

a odpověď do Lipníka

Z vlastní zkušenosti vím, že nejvíce dokumentů a
dobových fotografií se najde v místním muzeu,
případně v okresním muzeu. Zpravidla umožní
dokumenty nejen nastudovat, ale i použít pro
nějakou práci a to včetně fotografií.

Martin

Návštěvní kniha

Chce to zlepšit přehlednost!!!

Proč někdo neseřadí příspěvky abecedně? Při
vkládání lokalit je často strašně pracné listovat
stránku po stránce k zjištění, zda pietní místo již

není vloženo. Přece nemůže být takový problém adminům seřadit obce v okrese podle abecedy při ukládání! Možná by stačilo na úvod katastry pietních míst napsat do prvního příspěvku. Určitě by to přivítali i náhodní návštěvníci webu, kteří se chtějí podívat, zda jejich pomník z okolí je evidován.

IvoR

Martinovo (coby vkladačovo) vysvětlení:

No potíž to je a dost velká, jediná možnost "rovnání" je zde pouze pomocí úpravy datumu příspěvku, takže je to vlastně nereálné, což je někde na webu uvedené, ale to je podružné. Původně se to mělo řešit rozcestníky (<http://www.vets.estranky.cz/clanky/rozcestnik--okresy/pardubice---rozcestnik.html>), což je taky na webu uvedené, ale i to je jedno. Nakonec zvítězila varianta, že se vše převede na databázi, kde bude možné podstatně lepší vyhledávání než dnes (ale i dnes to celkem funguje), kdy to bude hotové nevím, ale nějaký nměsíc si to jistě vezme. Někaké další úpravy jako někam psát nějaké výpisy z katastrů apod..... a kdo by to jako dělal, na web v současné době vkládá JEDEN člověk a chodí mu data od stovek lidí. Takže našemu adminovi třikrát díky a ostatním trpělivost.

obec Brno – Černá Pole (BM)

Pán s velkým P, Můj děda p. Steinera znal, byli kamarádi a na Dukle spolu bojovali. Hodně o něm vyprávěl. Takoví lidé se dnes bohužel již nerodí:-(

Oggi

Vzkazy z naší „kešky“ GC1DB3Q (VPM001)

Pohodový odlov cestou do Kolína. Díky za důvod zastavit se i zde.

#siTsche

Drive-in, to ano [🚗] Akorát v tom dešti a blátě jsem byla umazaná až za ušima. Pomník jsem si ani nestačila pořádně prohlédnout, jak jsem spěchala do auta. Každopádně díky za důvod zastavit se i zde.

TerezáK

Uvodem musím Martinovi za projekt, v němž působí, vyseknout hlubokou poklonu a podekování. Za par let se v tom směru podaril obrovský kus práce (a to jste z vlastní zkušenosti ze svého okolí vím, že položek doposud nezmapovaných bude dobře jednou tolik. Sam jsem ovšem vyjma par komentaru zatím primo na VPM neprispěl, ponevadž svoje foto a transkripty k tematiku nahrávám radši na [[url=http://commons.wikimedia.org/wiki/Categor: Military memorials and cemeteries in the Czech Republic](http://commons.wikimedia.org/wiki/Categor: Military memorials and cemeteries in the Czech Republic)]Wikimedia Commons[/[url](http://commons.wikimedia.org/wiki/Categor: Military memorials and cemeteries in the Czech Republic)], což je zase můj "domovský projekt". Jednak je to operativnější a člověk to může po sobě sám editovat, druhak můžu ke každému objektu dodat vícero foto prakticky neomezené velikosti. Pro památkový obou svět. vlek jsme už vloni zřídili kategorizaci podrobnou až do úrovně okresu, takže v případě potřeby lze foto snadno dohledat a převzít. Zkratka děláme, co můžeme a ruka ruku myje.

Když jsem šel kolem pomníčku posledně, keska byla zrovna fuc, zato teď už jsme se s ní potkali. Prepocítal jsem si ještě vek padlých a pak už jen kratičké rozhlednutí, kdepak ze máme geopesinku. Po slezení nekolikatydenní sněhové deky vypadalo uložení hodně okate, a tak v mezích možnosti primaskováno. Verím, že kolegové s tím nebudou mít nejmenší problém, místo je pro násince pořád velice zřejmé. Logbook a tužka se překvapivě nenalezaly v krabici, nybrž loženo vne v tasticce. Proc, to jsem nějak nepochopil - zda totiž logbook je navhlhlý následkem takového umístění či naopak umístění si vynutil stav logbooku, zůstává otázkou. Teď je logbook zpatky ve skatuli, ale pro separaci od ostatního obsahu uzavřený v novém zipsacku. Dekuji tedy za kes a doporučuji sesítek vzít na noc domu k prosusení

(jo a taky odepsat trojici davno nezvestnych trackables).

Toniczech

Nalezeno v 13.25 hod. na první sáhnutí.
Pomníček je díky kačerům aspoň hojně navštěvovaný.

Gresaci

Skoda, ze tech pomnicku je u nas hodne, cloveka to nuti k zamysleni. Takova je holt historie.
Nalezeno bleskurychle, jen ten sileny vichr nam v jednu chvili malem sebral kes i s obsahem, previt [:O] Zadny z GC/TB v kesi neni, ale to je podle data jejich vlozeni (2010) asi stary problem. Snad se nekde ve svete casem objevi, jen zatim nezalogovany. Kazdopadne díky za kes ... SCHW

SCHW

Do dnes jsem o tom pomníčku nevěděla. Díky 🍀
bukeska

Díky za pozvani na zajimave misto.

Five D

Docela zapomenutý pomník, díky keši za připomenutí.

Hogista

Nalezeno při pěší nedělní výpravě z Českého Brodu do Kouřimi za TFTC krabičkami, kterých jsem nakonec našel méně, než těch normálních. Našlapáno 28,9 km po lehounce zvlněné krajině a navštíveno mnoho překvapivých míst. Tak škoda jen, že ta série skončila vlastně dříve, než začala. Jinak stránky vets.estranky.cz znám moc dobře, nejednou jsem je využil při domácí přípravě různých multin 🍷. Díky.

Netorack

Vzkazy z naší „kešky“ GC27KHX (VPM002)

bez komentářů

Vzkazy z naší „kešky“ GC29QCF (VPM003)

Ne, ze jsem si precetl cely listing, ale dokonce jsem si nasel i neco o Narodnim mstiteli, Tam, kde probehl vysadek, totiz cas od casu zajdu na hriby. No a ted se rysuje napad i na kes (Vito, ber to s rezervou) - díky!!
a ted vzhuru domu, mame s Matonnim v nohach nekolik multin a odpoledne mam jeste nejakou praci :-)

smrtakovec

V hustém snežení jsme se prebrodili pres pole a kešku našli hned, zalogovali, politovali toho padlého tesne pred koncem války a pak uslyšeli harašení v mlázi kousek od nás. Srnec? Bane, byl to kolega, kterému se dnes porouchala - stejne jako pulce našeho týmu - navigace, a on, ac sešlehán vrbovými proutky, dorazil k cíli. Tímto ho zdravíme! 🍀. Skryš pekná, jednoduchá, místo i listing zajímavé. Díky! TNLN

phantu

Takhle ukryty pomnicek bych tady teda vazne necekal. Díky za peknou kesku.

VelkyVezir

Dekujeme za krasne umísteni kese. Takhle ukryty pomnicek byl opravdu zajimavy.

Folejtarovi

Tak jsme dneska místo kol vytáhli bežky a vyrazili se trochu protáhnout, cestou jsme odlovili tuto keš, pomníček jsme hledali pod sněhem, ale keš byla naše hned, díky

paja team

Vzkazy z naší „kešky“ GC2DH6B (VPM004)

Nice place, nice cache.
Hopefully he can live longer than the soldiers who have given in this region
Thanks for the cache Milena Kolarikova + Pedrovi

deleukefietser

Thank you for leading us to the memorial. And thanks to this brave soldiers, we can now live in peace

mathisa

Vzkazy od našich Geocoinů

Czechoslovak Legionnaire Geocoin 0006

Vlastník: Jiří Porteš

Mise: Cestovat po keších s vojenskou tematikou, hlavně po místech s pomníky a hroby vztahujících se ke všem válkám a všem typům odboje

Trasa: 6475.6 miles

www adresa:

<http://www.geocaching.com/track/details.aspx?id=2689281>

Seznam navštívených keší:

19.6.2010 – vložen do keše v Aleji mrtvých (bitva z války 1866)

25.7.2010 – keš 1866

8.11.2010 – keš Tři kříže

24.8.2010 – keš Down at the Creek (vojenská základna v Afganistánu)

14.1.2011 – keš Hollandse punt

4.2.2011 – keš Het Marum

6.2.2011 – keš R.T. Event: Klavertje 4

Vzkazy:

jedie (26.6.2010):

Doma zjišťuji ze mam FTF! Krásna mince, když tak koukám jaký má cíl, možná ji uložím do jedné cache nedaleko mého bydliště. Tematika odpovídá, resp. je takovým návratem do minulosti - tomu co předcházelo bitvu u HK - bitva u Jičina a její pomníky...

Chalupáři (29.7.2011):

Zajímavý GC, popojedeš

Chalupáři (11.8. 2011):

Vložen pár metru od vojenského krytu na vrcholu Třech křížů

dítka (11.8. 2011):

Viděn u Chalupářů, pěkný kousek, díky.

Minigibboni (16.8.2011):

Spatřen u pneu.bedy. Móooc pěkný. Díky.

Jilljoce: (30.9.2011):

Found it at Kaia military base in Afghanistan.

Will drop it when i'm redeployed and back in my homecountry.

Speerpunt (30.12.2010):

Inherited from Jilljoce, I'm still looking for a great treasure to leave the coin.

Eddyria (30.1.2011):

We will take this coin home with us . We live in the Netherlands and we will drop the coin in a cache near our home.

Homeboy (5.2.2011):

and on to the next place...

Počty vojenských pietních míst zařazených v rámci projektu mVPM

Vyhodnocení projektu mapování vojenských pietních míst ke dni 31. březnu 2011								
Počet účastníků, kteří se zapojili do projektu								
Zapojeno do projektu	Válečných veteránů	Členů ČsOL v Č. Brodě	z toho			jednorázové přispělo	pos-347	celkem přispěvatelů
			Členů ČSBS	Členů/sympatizantů spolku pro VPM				
347	34	20	1	29 / 3		52		399
Celkový počet prezentovaných vojenských pietních míst								19185
Návštěvnost stránek za dané období								
	minulá období		leden	únor	březen			CELKEM
	1299178		19515	20765	24402			1363860
Počet prezentovaných vojenských pietních míst na internetu								
Hlavní město Praha								CELKEM
Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	
186	113	1906	292	333	325	103	548	
Praha 9	Praha 10	Praha 11	Praha 12	Praha 13	Praha 14	Praha 15	Praha 16	
85	385	296	16	0	0	1	0	4633
Praha 17	Praha 18	Praha 19	Praha 20	Praha 21	Praha 22	Praha historie		
2	0	31	0	4	3	4		
Jihočeský								CELKEM
Č.Budějovice	Č.Krumlov	J.Hradec	Písek	Prachovice	Strakonice	Tábor		
48	37	71	179	149	125	81		690
Jihomoravský								CELKEM
Blansko	Brno město	Brno venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo		
100	1486	322	211	200	101	110		2530
Karlovarský								CELKEM
Cheb	Karlovy Vary	Sokolov						
39	29	29						97
Královéhradecký								CELKEM
H.Králové	Jičín	Náchod	Rychnov n/K.	Trutnov				
758	236	331	74	161				1560
Liberecký								CELKEM
Česká Lípa	Jablonec n/N.	Liberec	Semily					
159	186	262	139					746
Moravskoslezský								CELKEM
Bruntál	Frydek Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava město			
205	34	17	83	255	66			660
Olomoucký								CELKEM
Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk				
133	159	159	105	50				606
Pardubický								CELKEM
Chrudim	Pardubice	SVitavy	Ústí nad Orlicí					
253	604	70	113					1040
Plzeňský								CELKEM
Domažlice	Klatovy	Plzeň jih	Plzeň město	Plzeň sever	Rokycany	Tachov		
110	174	70	63	77	41	36		571
Středočeský								CELKEM
Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	K.Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	
112	303	290	399	428	164	240	233	
Praha východ	Praha západ	Příbram	Rakovník					
311	183	104	12					2779
Ústecký								CELKEM
Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem		
184	10	427	88	16	46	36		807
Vysočina								CELKEM
H.Brod	Jihlava	Pelhřimov	Třebíč	Žďár n/Sáz.				
142	349	100	309	146				1046
Zlínský								CELKEM
Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín					
185	34	98	73					390
Zahraničí								CELKEM
Albánie	Arménie	Belgie	Bosna	Bulharsko	Černá Hora	Estonsko	Filipíny	
1	2	42	13	15	9	1	1	
Finsko	Francie	Chorvatsko	Itálie	Irák	Izrael	Japonsko	Kosovo	
1	303	12	24	1	2	1	17	
Kuwait	Litva	Lotyšsko	Lucembursko	Maďarsko	Makedonie	Malajsie	Moldávie	
1	1	1	2	3	2	1	3	1030
Nizozemí	Polsko	Rakousko	Rusko	Rumunsko	Řecko	Slovensko	Slovinsko	
1	16	9	13	7	3	277	7	
SRN	Tunisko	Ukrajina	USA	Velká Británie		Mexiko		
16	1	66	11	141		3		

Projekt mapování vojenských pietních míst podporují :

Chcete své vlastní www stránky jednoduše do 5 minut?

WWW.ESTRANKY.CZ

Ve prvním čtvrtletí 2011 finančně přispěli:

bez příspěvků

Děkujeme za podporu!

Fotografie na titulní stránce : Pomník Josefa Košťáře, Byšičky, autor : Adam Vykydal, 26.2.2011

Zpravodaj Monument je **neprodejná** účelová tiskovina, vydávaná za účelem propagace mapování vojenských pietních míst a **Spolku pro vojenská pietní místa, o.s.** Číslo neprošlo jazykovou úpravou.

Adresa pro kontakt : vets@vets.cz , webové stránky projektu www.vets.cz

Redakční rada : Martin Brynych (redaktor, správce dat)

© Spolek pro vojenská pietní místa, o.s.